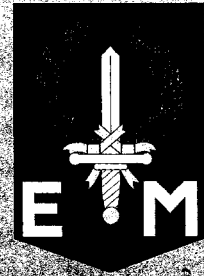

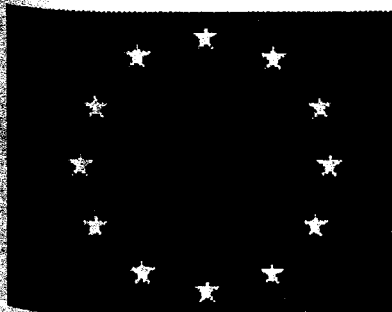
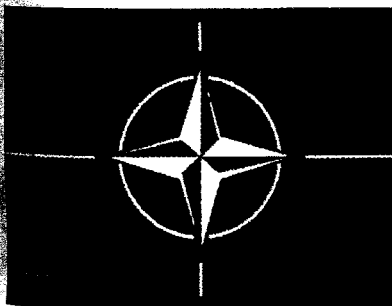
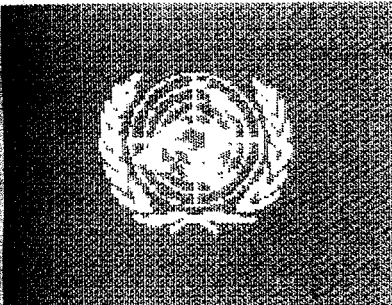
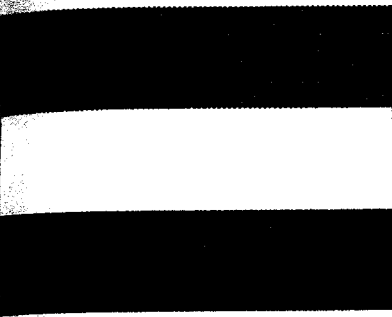
INFO-SCOOP

1 NL
004227

INHOUDSOPGAVE

VAN DE REDACTIE	2
COLOFON;	2
GEBEURTENISSEN MET BETREKKING TOT VOORMALIG JOEGOSLAVIË VAN 20 FEBRUARI T/M 4 MAART	3
MILITAIRES UIT BOSNIË WORDEN GETRAINSD IN IRAN	3
KROATIË	3
KLEIN-JOEGOSLAVIË	3
KOSOVO	4
BOSNIË-HERCEGOVINA POLITIEK	4
BOSNIË-HERCEGOVINA MILITAIR	5
IMPLEMENTATION FORCE (IFOR) NW B-H (US)-SECTOR	5
ZUID-OOST BOSNIË-HERCEGOVINA / IFOR (FR)-SECTOR	5
NEDERLANDSE MILITAIRES	6
VERENIGDE NATIES	6
VN-TRIBUNAAL	6
EUROPESE UNIE	7
GEBEURTENISSEN IN ANGOLA VAN 15 JANUARI TOT 27 FEBRUARI 1996	8
VN ZET REGERING EN UNITA ONDER DRUK	8
ONTWIKKELINGEN PER PROVINCIE	8
UNITA HERVAT DE KANTONNERING	9
UNITA LAAT KRIJGSGEVANGENEN VRIJ	9
UNITA HOUDT HAAR 15E JAARLIJKSE PARTIJCONGRES	9
RIP TREKT TERUG IN DE KAZERNES	10
VEILIGHEIDSRaad MAANT ANGOLA	10
ONTMOETING TUSSEN DOS SANTOS EN SAVIMBI VOORLOPIG UITGE- STELD	10
AKKOORD OVER GEZAMENLIJK LEGER OPNIEUW OP LOSSE SCHROEVEN	10
OVERZICHT ISRAËL 18 FEBRUARI T/M 3 FEBRUARI 1996	11
GEHEIM OVERLEG EN HAMAS BEÏNVLOEDEN ‘VOORSPONG’ PERES	11
START VERKIEZINGSCAMPAGNE	11
DRIE NIEUWE PARTIJEN	12
LASTIGE OBSTAKELS	12
EXTREMISTEN-DOEL: “VREDESPROCES”	13
HOE MOET HET NU VERDER?	17
INFO-SPECIAL ALGERIJE	18
LIAMINE ZEROUAL: ALGERIJE’S REDDENDE ENGEL?	18
16 NOVEMBER ALS KEERPUNT IN DE ALGERIJNSE GESCHIEDENIS	18
SINT EGIDIO	18
DE PRESIDENTSVERKIEZINGEN	19
OPNIEUW GEWELD	19
EXIT MOKDAD SIFI	20
ALGERIJE IN DE NABIJE TOEKOMST: EEN PROGNOSE	20
‘LESSONS LEARNED’	21

Elnt P.W.T.S Menting

Allereerst, door een omissie van de redactie is de periode m.b.t. de gebeurtenissen in het "OVERZICHT ISRAËL" onjuist vermeld. De periode zowel genoemd in de inhoudsopgave als waarvan in dit stuk sprake is moet zijn: 18 februari t/m 03 maart 1996. Onze excuses hiervoor.

Wat treft u aan in deze Info-Scoop? Zoals te doen gebruikelijk een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in het voormalige Joegoslavië gedurende de periode van 20 februari tot en met 04 maart. Een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen in Angola en Israël. Een Info-Special over Algerije en last, but not least een overzicht van ongevallen/mijn incidenten in het voormalige Joegoslavië.

Kroatië is druk bezig met het op gang brengen van het toeristenverkeer voor de naderende zomer. Joegoslavië en Frankrijk hebben op 02 maart voor het eerst sinds 3 jaar hun betrekkingen hersteld. De Europese Unie geeft de Bosnische vluchtelingen niet langer de vrije keus om terug te keren naar hun land. Sterker nog, zij moeten terug. In Angola vormt de rivier Chicapo de grens tussen UNITA en de FAA en ondanks de ideologische tegenstellingen tussen de partijen zijn ze daar niet van toepassing. In dit gebied leven deze groeperingen broederlijk naast elkaar en zoeken daar naar diamanten. De diamantwinning is voor UNITA de enige bron van inkomsten nu zij niet meer door Amerika en Zuid-Afrika worden gesteund.

Het vredesproces tussen Israël en de Palestijnen lijkt ondanks de recente aanvallen van extremistische groeperingen zoals de Islamitische Weerstand Beweging, beter bekend als Hamas, niet in gevaar te worden gebracht alhoewel premier Peres, die rotsvast gelooft in een Iraëlitisch-Palestijnse samenhang tussen vrede, ontwikkeling en economie, mede met de verkiezingen voor de deur, hierdoor wel in een lastig parket wordt gebracht. Hij moet de kiezers wel een gevoel van veiligheid kunnen bieden.

In de Info-special ALGERIJE wordt onder meer een prognose gegeven over Algerije in de nabije toekomst. Hierin worden een aantal redenen genoemd om voorzichtig optimistisch te zijn over de toekomst van Algerije.

Zoals aangegeven in de colofon is de Info-Scoop volledig samengesteld uit open bronnen. Indien er uwerzijds op- of aanmerkingen zijn over de inhoud van deze publikatie, wordt u verzocht contact op te nemen met één van de redactieleden van de Info-Scoop (zie colofon).

COLOFON;

INFO-SCOOP is een tweewekelijkse uitgave van 101 Mipel

Adres: Simon Stevinkazerne, MPC 41 A, Postbus 9012, 6710 HC Ede

Telefoon: 0318-683055

Redactie: maj H.J. Jacobs, elnt P.W.T.S. Menting, sgtl A. Wever

INFO-SCOOP wordt verzonden aan die instanties welke functioneel belang hebben bij actuele informatie

De inhoud van de **INFO-SCOOP** is volledig samengesteld uit open bronnen. Overname uit deze publikatie is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

MILITAIREN UIT BOSNIË WORDEN GETRAIND IN IRAN

Smi M.G. Geusebroek en
Smi G. Nieboer

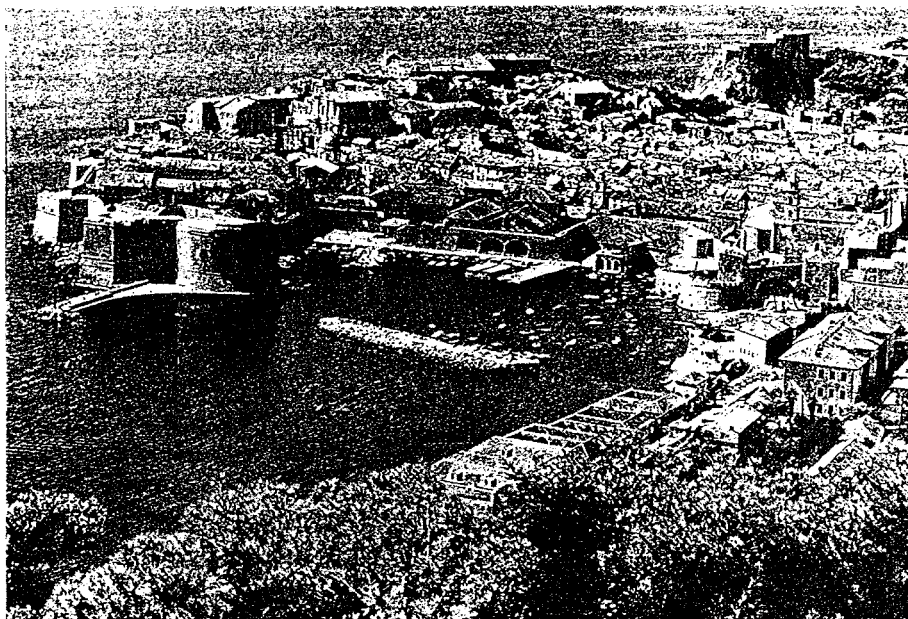
In deze samenvatting wordt de situatie van 20 februari t/m 4 maart 1996 geschetst. Naast het optreden van IFOR is de informatie als volgt onderverdeeld:

Kroatië
Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro)
Bosnië-Herzegovina Politiek
Bosnië-Herzegovina Militair
Implementation Force (IFOR)
Nederlandse militairen
Verenigde Naties
Europese Unie

Voor dit overzicht is o.a. gebruik gemaakt van de volgende periodieken: De Volkskrant, NRC Handelsblad, Algemeen Dagblad, De Telegraaf, Reformatorisch Dagblad, Elsevier, The International Herald Tribune, Frankfurter Allgemeine Zeitung en The Times.

KROATIË

De oppositie in Kroatië beschuldigt president Franjo Tudjman van het feit, dat zijn politiek het contact met de werkelijkheid verloren zou hebben. Dit conflict tussen de president en de oppositie heeft de politieke verhoudingen verscherpt. Tudjman heeft tot tweemaal toe de benoeming voor het burgemeesterschap van Zagreb geblokkeerd. Sinds vorig jaar heeft de oppositie een tweederde meerderheid in de gemeenteraad, desondanks werden alle oppositiekandidaten tot dusver afgevoerd. Tudjman zegt dat het ondenkbaar is dat in het hart van Kroatië de oppositie de dienst uitmaakt. Naast burgervader is de burgemeester ook nog "zupan" (perfect) van het district Zagreb, hier woont ongeveer een kwart van de Kroatische bevolking.

The walled town and harbour of Dubrovnik, now largely restored after the shelling and ready for tourists again, |

The Times, februari 1996

Om het toeristenverkeer voor de naderende zomer op gang te brengen, worden de nodige voorbereidingen getroffen, teneinde op deze manier de "oude" Kroatische inkomstenbron opnieuw te activeren. Zo zullen de eerste vluchten met toeristen vanuit Groot Brittannië naar Dubrovnik plaatsvinden. De ommuurde stad, beter bekend als de parel van de Dalmatische kust, heeft met behulp van UNESCO de beschadigingen (opgelopen tijdens de beschietingen van 1991-'92) gerestoreerd om zo de eerste stroom toeristen op te kunnenvangen.

KLEIN-JOEGOSLAVIË (Servië en Montenegro)

Joegoslavië en Frankrijk hebben op 2 maart hun betrekkingen voor het eerst sinds drie jaar hersteld op ambassadeursniveau. Frankrijk is daarmee het eerste Europese land dat tot deze actie overgaat.

De president van Servië, Slobodan Milosevic, heeft op 2 maart tijdens een

congres van de Socialistische Partij Servië (SPS), een nieuw tijdperk van vrede en welvaart aangekondigd. Het verleden werd zonder omhaal van woorden terzijde geschoven. Spreker na spreker hemelde het nieuwe Servië op als een land met een economische

groei van 10 procent, waarvoor buitenlandse investeerders in de rij staan, met een gemiddeld maandloon van vierduizend gulden, met nieuwe snelwegen en spoorlijnen, etnische verdraagszaamheid en een vrije pers, Servië is echter als verliezer uit de oorlog gekomen. Het land is bankroet. Tweederde van de industrie staat stil, ruim veertig procent van de gezinnen leeft onder de armoedegrens, de 300.000 vluchtelingen krijgen nauwelijks hulp en de misdaad is met sprongen toegenomen. De kleine groep mafiose zakenlieden en oorlogsprofiteurs, die de afgelopen jaren hun fortuin hebben gemaakt, steekt de bevolking de ogen uit. Buitenlandse investeringen, die de vastgelopen economie weer op gang kunnen helpen, zijn ook na het opheffen van de sancties uitgebleven. Langzamerhand dringt het tot de bevolking door dat zij de oorlog niet alleen in militaire, maar ook in politieke en morele zin hebben verloren. Milosevic bestuurt Servië nagenoeg zelfstandig. Het presidentiële gebouw in Belgrado is op zijn kantoor. Het gebouw is verder, op de kantoren van een aantal

adviseurs na, vrij wel leeg. Hij houdt niet van de rijkdom en vleierij die bij zijn positie horen, alleen de macht schijnt hem te bekoren. Milosevic, die de Serviërs met zijn visioen van een Groot-Servië verleidde tot de oorlog, vertrouwt nu op de gemeenschap zijn macht te behouden.

KOSOVO

De aanslagen die op 20 februari werden gepleegd op de Servische vluchtelingenkampen in Kosovo, zijn opgeëist door een onbekende Albanese organisatie. Hoewel 90% van de inwoners van Kosovo de Albanese nationaliteit heeft, wordt de provincie van voormalig Joegoslavië met harde hand bestuurd door de Servische minderheid. De Servische autoriteiten hebben het afgelopen jaar elfduizend vluchtelingen uit Kroatië - vaak onder dwang - in Kosovo ondergebracht. Ook dit jaar blijft de Servische regering doorgaan met de deportaties naar Kosovo. De Albanese zijn nu bang dat de demografische situatie in Kosovo in het voordeel van de Serviërs uit zal gaan vallen.

BOSNIË-HERCEGOVINA POLITIEK

Het overleg van Rome, dat op 18 februari werd afgesloten, heeft alle voormalig strijdende partijen weer met de

neuzen in dezelfde richting gebracht. De drie presidenten (Tudjman, Izetbegovic en Milosevic) beloofden strikte naleving van het Dayton Agreement. De inwoners van Mostar moesten weer vrij kunnen bewegen in beide stadsdelen, de slagbomen die de stad in tweeën deelden moesten na een half uur in verband met incidenten weer dicht. "Een verdrag in Rome is één zaak, leven in Mostar een andere zaak. Wij kiezen voor het laatste", aldus de Kroatische boodschapper aan EU-burgemeester Koschnik. De schuld voor het fiasco in Mostar kreeg de Kroatische politie omdat die te laat arriveerde. Volgens het plan zouden Kroaten, moslims en EU-agenten gezamenlijk patrouilles vormen. Toen die niet kwamen opdagen, grepen Kroatische relschoppers hun kans en ontstonden er vechtpartijen waarbij een Kroaat met een Hitlermasker de nazi-groet bracht en riep "fascisme is goed". Even later verbrandde hij een portret van Hans Koschnik.

Door de regering in Pale werd het bericht verspreid dat er een enorme georganiseerde uittocht uit Sarajevo zou gaan plaats vinden. Hierdoor zouden acht duizend mensen in drie dagen tijd de stad kunnen verlaten. Voor alternatieve woongelegenheden zou worden gezorgd in Pale, Brcko, Zvornik, Bratunac en Srebrenica. Door gebrek aan logistieke middelen

vindt er nog steeds geen massale uittocht plaats. Pas op 19 maart valt Sarajevo onder het bestuur van de door hen zo gevreesde moslim-kroatische federatie.

De economische sancties tegen de Bosnische Serviërs zijn op 27 februari opgeschort (opheffen kan alleen middels een resolutie die aangenomen moet worden in de vergadering van de VN). De Russische president Jeltsin had reeds op 23 februari éézijdig de sanctiemaatregelen tegen de Bosnische Serviërs opgeheven. Dit deed hij nog voordat de Veiligheidsraad hierover een uitspraak had gedaan. Boris Jeltsin beriep zich op de VN-resolutie: 1022 van de Veiligheidsraad (november '95), waarin staat dat de sancties worden opgeheven zodra de Serviërs hun troepen en wapens hebben teruggetrokken zoals overeengekomen in het Dayton akkoord. Tegelijkertijd met de opheffing van de sanctiemaatregelen van de VN is ook klein-Joegoslavië daartoe overgegaan. Belgrado had achttien maanden geleden de maatregelen ingesteld als straf voor de weigering van de Bosnische Serviërs om het vredesproces te aanvaarden. Nikola Koljevic, tweede man na president Karadzic, zei dat de opschorting belangrijk is voor het versterken van de vrede.

Op 22 februari is de Bosnische president Izetbegovic opgenomen in het Kosovo-ziekenhuis in Sarajevo. Zijn toestand is niet kritiek, maar stabiel. De presidentiële garde bewaakte de deuren van de kliniek. Vice-president Ganic heeft de lopende zaken overgenomen. Cardiologen uit Slovenië waken over zijn medische toestand.

Het is van groot belang dat het vredesproces in Bosnië wordt ondersteund door een proces van wederopbouw. Daarvoor is internationaal weliswaar het nodige aan financiële middelen beloofd, maar dat geld komt niet los. Als daarin geen veranderingen komt, dreigt het hele vredesproces een geweldige deuk op te lopen.

Iran traint soldaten en officieren voor

New York Times, februari 1996

het leger van de Bosnische regering. Dat hebben hoge westerse en Bosnische regeringsfunctionarissen bevestigd tegenover *The New York Times*. De Bosnische woordvoerders weigeren aantallen te noemen, maar volgens Europese diplomaten gaat het waarschijnlijk om enkele honderden Bosniërs, die zijn of worden getraind in lichte-infanterie tactieken. De training van Bosnische militairen in Iran is niet in strijd met de vredesakkoorden van Dayton. Wel daarmee in strijd is de aanwezigheid van leden van de Iraanse Revolutionaire Garde in Bosnië. Premier Hasan Muratovic van Bosnië was op 3 maart in Teheran om de Iraanse leiders om hulp te vragen bij de wederopbouw van Bosnië, zo meldt Associated Press. President Rafsanjani heeft welwillend gereageerd. Volgens NAVO-functionarissen vormt een intensieve training voor Bosnische militairen in Iran een groot obstakel.

BOSNIË-HERCEGOVINA MILITAIR

De Bosnisch-Servische generaal majoor Zdravo Tolimir, die maandag 20 februari deel zou nemen aan een overleg aan boord van het in de Adriatische zee gestationeerde Amerikaanse vliegdekschip, de *George Washington*, is niet op komen dagen. Naar zijn zeggen heeft hij van hogerhand nog geen fiat gekregen om de betrekkingen met IFOR te verbeteren. Hij is de tweede man naast Ratko Mladic. Ook wordt hij door het internationaal tribunaal voor voormalig Joegoslavië gezocht voor oorlogsmisdaden.

IMPLEMENTATION FORCE (IFOR) NW B-H (US)-SECTOR

Op 21 februari hebben de Bosnische Serviërs de contacten met IFOR weer hersteld. Na eerst 48 uur uitstel te hebben verzocht wegens incidenten van Bosnisch-Servische kant, heeft IFOR-commandant Leighton Smith geadviseerd om de economische sancties tegen hen op te heffen.

Uit een aantal bronnen is vernomen,

dat Radovan Karadzic zich op 21 februari in hetzelfde gebouw in Banja Luka ophield als Carl Bildt. Dit werd bevestigd door Westerse diplomaten. Bildt en ander IFOR-personeel wisten hier kennelijk niets van.

De Bosnisch-Servische autoriteiten in de stad Doboj hebben arrestatiebevelen uitgevaardigd tegen 461 moslims, die van oorlogsmisdaden worden verdacht. De Serviërs, die het internationaal tribunaal niet erkennen willen de moslims zelf berechten.

ZUID-OOST BOSNIË-HERCEGOVINA / IFOR (FR)-SECTOR

IFOR-Brigade generaal John Sylvester meldt dat er in Sarajevo volgens de inlichtingendienst van IFOR nog ongeveer 100 tot 150 buitenlandse militairen zijn die het Bosnische regeringsleger helpen. Dit is strijdig met de afspraken van het Dayton agreement. Sylvester vermoedt dat het aantal nog veel hoger is.

IFOR-militairen in Bosnië zijn in hoge staat van paraatheid gebracht nadat welingelichte bronnen hadden vernomen dat Ratko Mladic, de Bosnisch-Servische militaire leider, opdracht heeft gegeven om Amerikaanse en andere NAVO militairen te kidnappen.

De gretige wijze waarop de nieuwe

Bosnische burgemeester van Sarajevo, Mohammed Kozadra, op 24 februari de Servische opschriften van het gemeentehuis heeft verwijderd, wakkert de angst onder de achtergebleven Serviërs alleen maar verder aan. "Erg onverstandig" zei ook een boze hulpverlener over het optreden; "als ze willen laten zien wie hier de baas is, zullen ook de laatste Serviërs Sarajevo verlaten".

Carl Bildt heeft actief deelgenomen aan het overreden van de Bosnische Serviërs, door vlugschriften te verspreiden in het cyrillisch. Het pamflet begint met een regel uit een bekend Servisch gedicht: "blijf hier: onder een vreemde lucht zal de zon nooit zo warm op u schijnen als nu". Bildt verwijt de Bosnische regering te weinig te hebben gedaan om de uittocht van de Serviërs uit Sarajevo tegen te gaan. De burgemeester van Sarajevo heeft volgens Bildt de resterende Serviërs weliswaar opgeroepen om te blijven, maar de regering heeft er niets aan gedaan om de Serviërs het gevoel te geven dat zij ook veilig zijn. De door moslims gedomineerde regering van Bosnië-Hercegovina, heeft de bewoners van de vijf buitenwijken opgeroepen geen gehoor te geven aan oproepen op de vlucht te slaan.

Hoewel Izetbegovic door de Bosnische Serviërs wordt gehaat, en hij volgens

Serben fliehen mit Hab und Gut aus Vogošća. Der im Nordosten von Sarajevo gelegene Vorort wurde am Freitag der kroatisch-muslimischen Föderation unterstellt

Frankfurter Allgemeine Zeitung, februari 1996

hen tot de gematigde moslims behoort, zullen de bewoners van de wijken geen gehoor aan zijn oproep geven. In Vogosca, een van de Servische wijken in Sarajevo, is paniek uitgebroken onder de Serviërs. Vogosca is de eerste wijk waar federale patrouilles plaats vinden. Naar schatting hebben 14.500 van de 17.000 mensen de wijken verlaten. De Serviërs die zijn gebleven, worden door de moslims verbaal bedreigd, aldus rapportages van de politie macht. Tevens zijn in sommige Servische huizen booby-traps aangetroffen.

Op de eerste dag van de patrouillegang in Vogosca, kwamen van de eerste 44 politiemensen al klachten over het optreden van de federale politiemacht. Deze schendt volgens de UNHCR de afspraken, dat ze alleen in overleg met de internationale politiemacht zouden opereren en dat er per patrouillelid twee man van de VN politiemacht participeren. Tevens hebben ze tegen de afspraken in illegale roadblocks opgericht.

De uittocht, die feitelijk niet tot stilstand kan worden gebracht, wordt momenteel door IFOR-troepen begeleid. Dit gebeurt om chaos en problemen te voorkomen. De vluchtende Serviërs maken zelfs gebruik van militaire voertuigen van het Bosnisch-Servische leger die bestuurd worden door ongewapende mannen in burgerkleding. Ondanks de IFOR-begeleiding verloopt de vlucht chaotisch, omdat veel Serviërs bang zijn geen vervoer te kunnen bemachtigen en daarom op de vrachtwagens springen. En passant plunderden vluchtelingen uit Vogosca het gebouw van het Internationale Rode kruis. De massavlucht zou volgens Bildt te maken hebben met etnische separatie en heeft grote gevolgen voor de rest van het land. De leiders van de Bosnische-Serviërs zijn volgens een woordvoerder van de VN-politie in Sarajevo, meesters in het manipuleren.

Donderdag 29 februari is met de overdracht van het Bosnisch-Servische stadsdeel Ilijas, formeel een einde gekomen aan het beleg van Sarajevo. De

mogelijkheid om van Sarajevo via Ilijas naar Visoko en terug te reizen, zonder aangehouden te worden door controleposten is weer een feit. Van de oorspronkelijke 17.000 Serviërs in Ilijas zijn er naar schatting nog drie-duizend over.

In Ilijas, nu een verlaten spookstadje, worden in totaal negentig politiemannen gestationeerd van wie vijftig moslims en de rest Kroaten en Serviërs. Op hun optreden wordt toegezien door vijftig man VN-politie.

NEDERLANDSE MILITAIREN

De tweede Kamer hoeft niet bevreesd te zijn voor de veiligheid van de 50 marechausees die, in het kader van een VN politiemacht (UNIPTF) de plaatselijke politie in Bosnië-Hercegovina gaan adviseren en controleren. Minister Voorhoeve heeft van de commandant van de NAVO-troepen, admiraal Leighton Smith, duidelijke garanties gekregen voor de veiligheid van de Nederlandse marechausees. Zelf zullen zij géén politietaken uitvoeren. VN-secretaris generaal Boutros Ghali heeft nadrukkelijk bevolen de internationale VN-politie-waarnemers niet te bewapenen. De marechausees zijn op 5 maart, vanaf het vliegveld Eindhoven, naar Bosnië vertrokken.

VERENIGDE NATIES

Algemeen wordt aangenomen dat secretaris-generaal van de VN, Boutros Boutros Ghali, zich kandidaat stelt voor een tweede ambtstermijn van vijf jaar. Zelf sprak hij dit bericht tegen.

De VN-vluchtelingenorganisatie UNHCR beschuldigde de Bosnisch-Servische leiders van een manipulatie-campagne onder de inwoners van de Servische wijken van Sarajevo. Volgens woordvoerder Janowski trachten zij een angstpsychose te kweken om de inwoners er toe te bewegen de stad te verlaten.

VN-TRIBUNAAL

Het tribunaal is in zitting bijeengeko-

men om te bepalen of generaal Djukic in vrijheid moet worden gesteld. Mocht Djukic worden vrijgelaten, dan zal hij worden overgedragen aan de Bos-

• **Generaal Djukic**

nische autoriteiten. Zij verlengden onlangs zijn hechtenis met een maand om het onderzoek naar mogelijke oorlogsmisdaden voort te zetten. Generaal Djukic weet niet waar-

voor hij door de moslims is opgepakt. Niemand heeft hem ooit een arrestatiebevel getoond. Naar eigen zeggen is hij ontvoerd. Volgens Goldstone is hij naar Den Haag gebracht op basis van artikel 90. Daarin staat dat getuigen op verzoek voor het tribunaal, vast kunnen worden gehouden en/of naar Den Haag kunnen worden overgebracht.

Het VN-tribunaal voor oorlogsmisdaden wil de aanklacht tegen de Kroatische Serviër Milan Martić krachtigen door een hoorzitting te houden. De hoorzitting moet dan uitmonden in een arrestatiebevel. Milan Martić was president van de in 1991 uitgeroepen Servische republiek Krajina, een deel van Kroatië dat vorig jaar zomer grotendeels door de Kroaten werd heroverd. In mei vorig jaar heeft Martić tijdens een geslaagde heroveringsactie van de Kroaten op de Krajina, opdracht gegeven om raketten voorzien van fragmentatiebommen af te vuren op het centrum van Zagreb. Tijdens de zitting heeft het tribunaal beelden bekeken waarin Martić verkondigde Zagreb te hebben beschoten. "De opzet was om burgers te vermoorden en de bevolking te terroriseren", aldus aanklager Gregory Kehoe. Op zijn verzoek om een internationaal opsporingsverzoek uit te laten gaan, komt het hof op 8 maart terug. Onlangs werd Martić in Banja Luka signaleerd.

De Canadese rechter Louise Arbour (49) zal de Zuidafrikaan, Goldstone

opvolgen als aanklager van het VN-tribunaal voor oorlogsmisdaden. Per 1 oktober zal zij de taak overnemen. De advocaten van de twee hoge Bosnisch-Servische officieren hebben hun cliënten geadviseerd gebruik te maken van hun zwijgrecht, in afwachting van een formele beschuldiging.

EUROPESE UNIE

Ausstellungseröffnung in Bonn: Hans Koschnik berichtet
Frankfurter Allgemeine Zeitung, februari 1996

Foto Reuter

Hans Koschnik heeft aangekondigd op te willen stappen als EU burgemeester van Mostar. Mocht er op korte termijn geen opvolger gevonden worden, dan is hij bereid om tot 22 juli aan te blijven, maar dan ook geen dag langer. Op voorspraak van Koschnik is onlangs het EU mandaat met 6 maanden verlengd. De voormalige burgemeester van Bremen heeft wel aange-

kondigd dat de ministers van buitenlandse zaken in Brussel meer geld en politiefunctionarissen beschikbaar moeten stellen.

De Europese Unie geeft de Bosnische vluchtelingen niet langer de vrije keus om terug te keren naar hun door oorlog geteisterde land. Zij moeten terug, zij het onder humanitaire voorwaarden. Het besluit verenigt twee uitersten: het Nederlandse standpunt, dat de vluchtelingen vrijwillig naar hun land zouden teruggaan en het Duitse, dat de terugtocht van de vluchtelingen al per 1 juli zou moeten beginnen. Carl Bildt waarschuwde voor een te grote haast om de vluchtelingen terug te sturen. Om de huisvesting van de tienduizenden vluchtelingen te garanderen moet er gerepareerd en gebouwd worden. Maar de internationale gemeenschap - met name de Verenigde Staten, Japan en de islamitische wereld - houdt de hand op de knip. Alleen de Europese Unie komt haar verplichtingen na.

VN ZET REGERING EN UNITA ONDER DRUK

Elnt P.M. de Rooij

Met de beperkte verlenging van het mandaat voor UNAVEM heeft de VN aangegeven dat het haar ernst is. Het vredesproces gaat te langzaam en het geduld begint op te raken. De ontmoeting tussen VN-ambassadrice Madeleine Albright en UNITA-leider Savimbi en de interne onvrede binnen zijn partij, zijn mogelijke redenen geweest voor Savimbi om de geplande ontmoeting met president Dos Santos af te zeggen. Het UNITA-partijcongres biedt hem een mogelijkheid eerst intern orde op zaken te stellen maar zou ook kunnen worden gezien als onderdeel van zijn onderhandelingstactiek. De ontevredenheid van de generaals t.a.v. het aantal voor hen gereserveerde plaatsen binnen het nieuwe leger zou Savimbi kunnen uitbuiten tot het verkrijgen van grotere concessies. Het VN-dreigement heeft inmiddels al wel geleid tot een versnelde kantonnering van de UNITA-militairen, zij het dat een deel hiervan nauwelijks de kwalificatie van soldaat verdient. Inmiddels gaat de zuivering van de Lunda's gewoon door, ondanks protesten van UNITA.

Voor dit artikel is o.a. gebruik gemaakt van de volgende periodieken: Volkskrant, NRC-Handelsblad, Trouw, International Herald Tribune, SWB (Summary of World Broadcasts), Angola Peace Monitor, Africa Confidential, Southern Africa Report, Le Monde en le Nouvel Afrique Asie.

ONTWIKKELINGEN PER PROVINCIE

PROVINCIE CABINDA

Op 22 januari zijn een viertal buitenlanders vrijgelaten die op 19 januari door leden van de FLEC-FAC zijn ontvoerd. Drie van hen, twee Zuidafrikanen en een São-Tomees, werken

voor de mijnmaatschappij Branch Energy Company in Buco Zau, die zich bezig houdt met goudwinning in Noord-Cabinda. Recentelijk heeft de FLEC-FAC ook geprobeerd economische doelen te saboteren en regeringsvertegenwoordigers aan te vallen.

Op 25 januari zijn de Angolese regering en de FLEC R(Renovada) in Brazzaville (Congo) overeengekomen de vijandelijkheden te zullen stoppen om het vredesproces te versnellen. Beide partijen verschillen nog steeds van mening over de wijze waarop het overleg gevoerd moet worden.

PROVINCIE ZAIRE

In de provincie Zaire zijn de regerings-eenheden, die gedurende het offensief in de regio Soyo de UNITA-posities in Quinzau, Sumba en Manga Grande hebben ingenomen, nog niet geheel teruggetrokken. Zij zullen hun gebied pas ontruimen indien UNAVEM bereidt is de plaatsen te bezetten. Inmiddels zijn enkele Zimbabwaanse blauwhelmen naar het gebied gedirigeerd hetgeen hun posities elders weer doet verzwakken.

Ook UNITA wil zijn gebied niet prijsgeven, bang dat het regeringsleger het gebied zal innemen. Bovendien zegt UNITA meer tijd nodig te hebben voor het terugtrekken dan het regeringsleger. UNITA is immers een guerrillaleger en is meer verspreid.

LUNDA NORTE

Volgens UNITA zijn er in Saurimo, Lucapa en Andrada zo'n 2000 commando's uit Cabo Ledo ontplooid. Mogelijk zou het gaan om de zgn. Alfa-5 eenheden die gefinancierd worden door de Angolese diamantmaatschappij ENDIAMA. Zij zijn uitgerust met een groot aantal Zuidafrikaanse voertuigen en ontplooid in gebieden die voor UNAVEM niet toegankelijk zijn. Vanuit Lucapa is met artillerie UNITA-posities in de regio

Mafuto beschoten. Ook wil de FAA Larica innemen.

De regering wil zo snel mogelijk de diamantwinning in die regio hervatten en heeft derhalve maatregelen genomen die een einde moeten maken de lucratieve sector van de economie die in dat gebied veel spanning veroorzaakt. Het gaat om het gebied vanaf Calonda 40 kilometer in noordelijke richting langs de rivier Chicapa. Er zijn daar veel illegale nederzettingen ontstaan, die bevolkt worden door garimpeiros, illegale diamantzoekers. Verder wordt er gedolven door de SML (Sociedade Mineira de Lucapa) en de beide militaire groeperingen.

De rivier *Chicapa* vormt de grens tussen UNITA en de FAA die echter in dat gebied broederlijk naast elkaar naar diamanten zoeken. Ideologische tegenstellingen tussen de partijen zijn daar niet van toepassing, zolang ze elkaar maar met rust laten. Door UNITA, het regeringsleger en enkele duistere bedrijfjes worden daar enorme bedragen verdiend. Geschat wordt dat de diamanten, die jaarlijks illegaal veelal via Zaire het land verlaten, een waarde vertegenwoordigen van ca. 400 miljoen dollar.

De operatie van het regeringsleger is gestart in november 1995 onder de naam PROESDA en heeft tot doel de regio te stabiliseren. Het aantal civiele vluchten naar Lunda Norte en Lunda Sul moet worden teruggebracht en illegale diamantzoekers in de regio moeten worden verwijderd.

De strijd tegen de *garimpeiros* is zeer gewelddadig daar zij slechts de wet van de sterkste kennen en bovendien zeer goed bewapend zijn. Bovendien wordt het regeringsleger ook beschuldigd van onnodig geweld tegen onschuldige burgers, waarbij met name Katangese gendarmes die lang door het Angolese leger werden ingezet voor speciale operaties, buitensporig veel geweld gebruiken.

De operatie ondervindt ook veel weerstand van UNITA. Zij is er fel op tegen dat de FAA haar gebied gaat zuiveren van illegale gelukzoekers omdat zij bang is dat het regeringsleger over zal gaan tot bezetting. De diamantwinning is voor UNITA, nu zij niet

meer door Amerika en Zuid-Afrika wordt gesteund, de enige bron van inkomsten. Nog op 27 februari is een vliegtuig boven UNITA-gecontroleerd gebied neergeschoten waarbij zeven mensen om het leven kwamen.

Maar ook generaals in de top vullen via tussenpersonen hun eigen zakken en zijn derhalve helemaal niet gebaat bij een verstoring van de huidige "regeling".

PROVINCIE MALANJA

In de ochtend van 19 januari hebben eenheden van de FAA gedurende drie uur Mundungue, op 29 km van Caconzo, aangevallen. Op de weg Malanje-Caculama hebben zij roadblocks opgericht en confisceren daar goederen van burgers die de roadblocks willen passeren.

UNITA HERVAT DE KANTONNERING

Op 13 januari heeft de Joint Commission haar 29ste bijeenkomst gehouden waarbij een nieuw tijdschema is besproken ter uitvoering van het Lusaka-protocol. Hierbij gaat het met name over de demobilisatie van de ruim 60.000 UNITA-rebellen.

De uitvoering hiervan is inmiddels acht maanden achter op schema. Savimbi heeft onder druk van de VN inmiddels nieuwe toezeggingen gedaan m.b.t. de kantonnering. Tijdens een ontmoeting met Madeleine Albright heeft hij beloofd voor 8 februari, 16.500 van zijn soldaten in de quartering-areas onder te brengen. Op 8 februari moest de VN-veiligheidsraad namelijk het mandaat weer met zes maanden verlengen. Savimbi heeft toegezegd 800 man per dag te kantonneren, verdeeld over de vier kampen Vila Nova, Londuimbali, Quibaxe en N'gaga. Ieder kamp kan 200 man per dag legeren. Volgens hem laat de militaire situatie de hervatting van de troepenkantonnering weer toe.

De uitvoering van zijn belofte kwam echter maar langzaam op gang, mede door het meningsverschil met de regering over de toekomstige positie van de UNITA-generaals. Volgens UNITA waren er echter nog veel logistieke problemen te overwinnen zoals het trans-

port. Bovendien is het UNITA-leger een guerrilla-leger en daardoor veel meer verspreid dan een regulier leger. De UNITA-vertegenwoordiger in Amerika, Jardo Muekalia, beweert zelfs dat de vertraging wordt veroorzaakt door het brandstoftekort als gevolg van de VN-sancties tegen UNITA, die niet langer zouden zijn gerechtvaardigd.

In Londuimbali bijv. hebben zich op 29 januari nog maar 72 UNITA-militairen gemeld. Op 7 februari is het totaal aantal nog maar ca. 5100, minder dan een derde wat Savimbi heeft toegezegd. In een gesprek tussen Madeleine Albright en Savimbi zegt hij dat er nog veel soldaten onder weg zijn en dat er geen reden voor ongerustheid is.

Om de VN-zorg over de trage voortgang van het vredesproces kenbaar te maken en om Savimbi nog meer onder druk te zetten wordt het mandaat op 8 februari maar met drie maanden verlengd.

Inmiddels hebben zich op 16 februari ruim 14.000 UNITA-militairen gemeld. Onder hen bevinden zich echter opvallend veel jonge soldaten en oude mannen met verouderde inferieure bewapening of helemaal geen. UNAVEM heeft een deel van hen de toegang tot de quartering-areas ontzegd, tot grote onvrede van UNITA. In Quibaxe b.v. waren er van de 221 soldaten, die zich daar op 3 februari hebben gemeld, slechts 84 gewapend. Er rijst het vermoeden dat Savimbi het meest strijdbare deel van zijn leger buiten de quartering-areas houdt.

Savimbi spreekt de hoop uit dat UNAVEM de soldaten in de quartering-areas bezig kan houden zodat zij er niet vandoor gaan, wat inmiddels ook al is voorgekomen. Bovendien klaagt UNITA over de slechte levensomstandigheden in de kampen. In Vila Nova zou volgens haar zeggen al enkelen van hen zijn overleden als gevolg van de erbarmelijke hygiënische levensomstandigheden die daar heersten. Volgens de VN is UNITA zelf ook schuldig aan de slechte organisatie. Zo heeft zij in het verleden de inrichting van de kampen meerdere malen gefrus-

treerd zodat de tijdschema's zeer krap werden. Zo zal de quartering-area Andulo niet voldoende kunnen worden ingericht alvorens UNITA de weg naar Kuito opensteld. Andulo is het eerstvolgende kamp wat zal worden geopend.

UNITA LAAT KRIJGSGEVANGENEN VRIJ.

Het internationale comité van het Rode Kruis (ICRC) heeft bekendgemaakt dat de regering tot zover 492 en UNITA 139 krijgsgevangenen heeft vrijgelaten sinds de ondertekening van het Lusaka-protocol. Het ICRC monitort de vrijlatingen en transporteert de voormalige gevangenen naar hun woonplaatsen.

UNITA HOUDT HAAR 15E JAARLIJKSE PARTIJCONGRES.

Op 17 januari is in Bailundo de jaarlijkse conferentie van start gegaan onder leiding van Savimbi. De conferentie werd bijgewoond door 700 verschillende afgevaardigden zowel uit Angola als daarbuiten en heeft twee dagen geduurd. Er is voornamelijk gesproken over de uitvoering van het Lusaka-protocol, zoals de demobilisatie van de troepen en de integratie van UNITA in het FAA-regeringsleger. In de loop van de conferentie werden er vier commissies geïnstalleerd; een politieke, een diplomatiek-informatieve, een militaire en een economische.

Savimbi herinnerde zijn generaals er nogmaals aan dat de oorlog is geëindigd en dat er moed voor nodig is om dat te accepteren. Zij die aan de oorlog verdienen of er aanzien uit verkrijgen, moeten ontwapend worden. Savimbi toonde zijn bezorgdheid over de toekomst van de partij nu de oorlog is afgelopen. Het mag niet tot het einde van de partij leiden. Hij sprak ten gunste van een verenigd Angola en waarschuwde voor het gevaar van tribale oorlogen, interne verdeeldheid en een blinde strijd om de macht. Ook de deelname aan de regering mag geen opsplitsing zijn in etnische groepen.

Voordat hij de zaal verliet gaf Savimbi aan dat er slechts 24 uur beschikbaar waren om deze problemen op te lossen.

Binnen UNITA krijgt Savimbi weerstand van een ontevreden groep van militairen die een onzekere toekomst tegemoet zien. Allereerst het probleem van de vele generaals die mogelijk niet worden opgenomen in de nieuw op te richten FAA, ondermijnen zijn gezag. Daarbuiten is er ook een groep die geen belang heeft bij een vrede daar zij hun positie aan de oorlog te danken hebben en er veel geld aan verdienen. Voor een derde van de FALA (UNITA-leger) is er geen plaats in het nieuwe leger. Zij hebben nooit iets anders gekend dan oorlog en zijn er mee opgegroeid. Een sociaal herintegratieprogramma (opleiding) is voor deze groep een vereiste, wil deze groep niet buiten de boot vallen en terugkeren naar het enige wat zij wel hebben geleerd.

De conferentie moet Savimbi ook duidelijkheid geven inzake zijn onderhandelingspositie tijdens de komende ontmoeting met Dos Santos. Savimbi wil UNITA erkend hebben als legale politieke partij en hij wil algehele amnestie voor alle geïntegreerde en gedemobiliseerde militairen. Dit geldt ook voor de UNITA-leden die mogelijk een post in de regering gaan bezetten.

De conferentie werd afgesloten met een aantal resoluties. De conferentie gaat akkoord met een nieuwe bijeenkomst tussen Savimbi en Dos Santos, het versnellen van de demobilisatie en de steun tot de integratie in de FAA. Zij zegt volledige medewerking toe zolang UNITA niet gediscrimineerd zal worden. Zij doen een beroep op de donorlanden om steun te verlenen aan de te demobiliseren soldaten om voor hen een waardige herintegratie in de Angolese samenwerking te verkrijgen.

De conferentie heeft grote reserves t.a.v. de teruggestuurde huurlingen en wil graag een organisatie die de werkelijke aantallen registreert en de goede wil van de regering in dat proces. In een interview met de pers, onmiddellijk na het vertrek van Madeleine Albright, heeft Savimbi de regering wederom van het laatste beschuldigd en probeert daarmee zijn verdragingspolitiek te rechtvaardigen.

RIP TREKT TERUG IN DE KAZERNES

Op 17 januari zijn door de regering 235 man van de RIP (Rapid Intervention Police) in UIGE gekazerneerd. Hun wapens zijn opgeslagen en onder controle van de VN geplaatst.

VEILIGHEIDSRaad MAANT ANGOLA

De Amerikaanse VN-ambassadrice, Madeleine Albright, heeft op 18 januari tijdens een ontmoeting met Dos Santos en Savimbi, hen een brief van de veiligheidsraad overhandigd. Daarin worden zij aangespoord tot een grotere betrokkenheid bij het vredesproces. De raad is bezorgd om de langzame vordering van het vredesproces en de vele schendingen van het staakt het vuren.

Zij sprak ook als afgevaardigde van president Clinton. Amerika betaalt aan Angola 190 miljoen dollar over twee jaar verdeeld aan humanitaire hulp en neemt een kwart van de VN-kosten, een miljoen dollar per dag, voor haar rekening. Het geduld van de VN inzake de voortgang van het vredesproces raakt, langzaam op.

ONTMOETING TUSSEN DOS SANTOS EN SAVIMBI VOORLOPIG UITGESTELD.

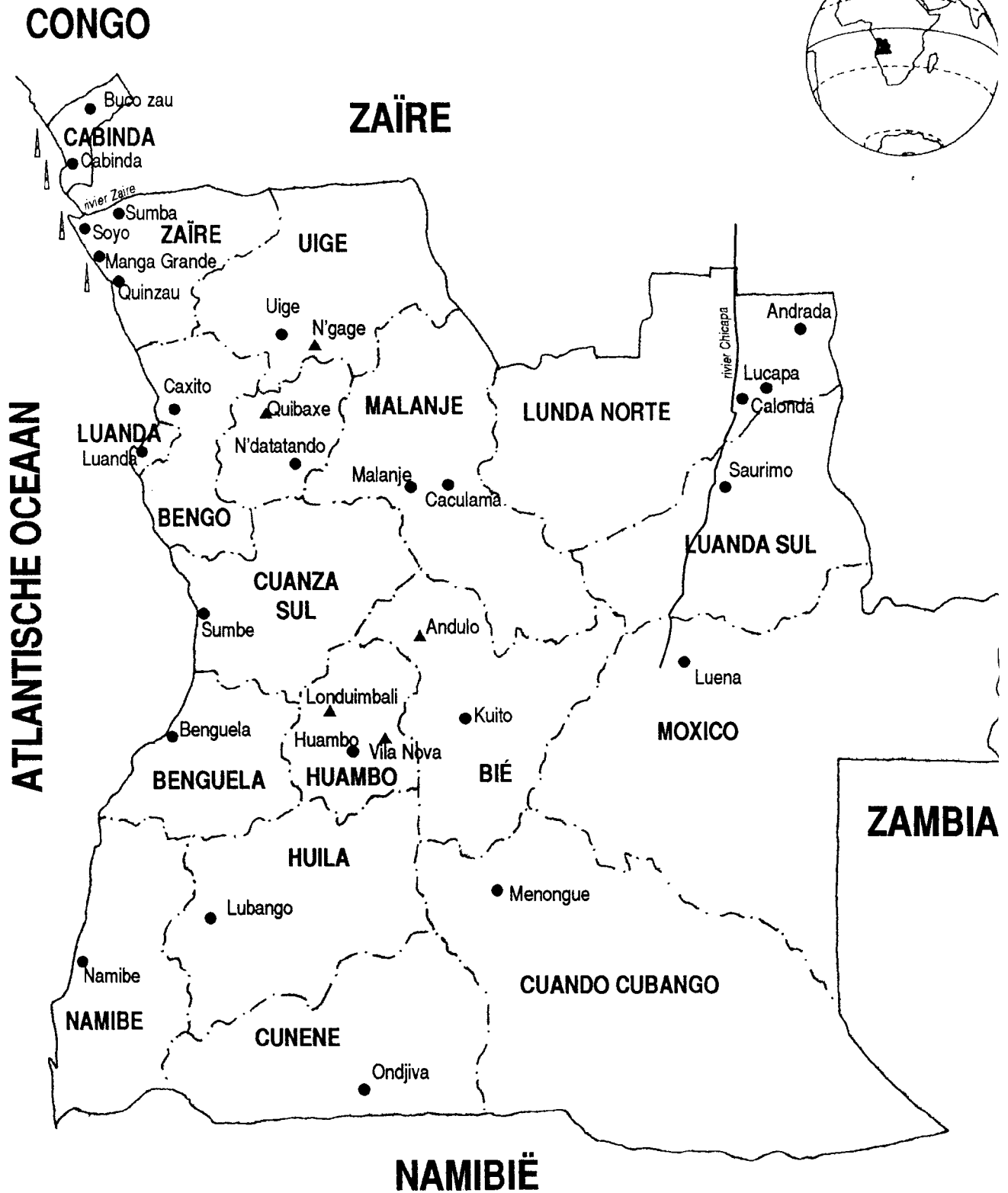
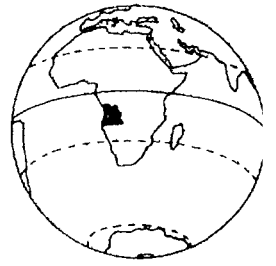
De ontmoeting tussen Dos Santos en

Savimbi, die gepland stond op 20 januari, is op 18 januari op verzoek van UNITA uitgesteld. Mogelijk heeft Savimbi de ontmoeting verschoven omdat hij tijdens de conferentie in Bailundo eerst met zijn achterban wilde overleggen. Daarbij komt nog de ontevredenheid binnen het leger en de waarschuwing van de VN. De ontmoeting is verzet en zal waarschijnlijk in Libreville (Gabon) plaatsvinden. De partij heeft Savimbi toestemming gegeven voor een nieuwe ontmoeting met Dos Santos. UNITA-ambassadeur Abel Chivukuvuku zal naar Luanda afreizen om de bijeenkomst voor te bereiden m.b.t. plaats en tijdstip.

AKKOORD OVER GEZAMENLIJK LEGER OPNIEUW OP LOSSE SCHROEVEN

Het eerder bereikte akkoord over de samenstelling van een door FAA en UNITA geïntegreerd leger is eind januari opnieuw op losse schroeven komen staan. Nadat eerder een akkoord was bereikt over het UNITA-aandeel (26.300) in het nieuw te vormen regeringsleger van 90.000 man, is er nu verschil van mening ontstaan over het aantal generaals wat de FAA moet overnemen. UNITA eist een plaats in het regeringsleger voor haar 40 generaals. De FAA biedt slechts zes plaatsen, die al vervuld worden door de UNITA-generaals die in 1992 reeds een plaats in het regeringsleger kregen. De demobilisatie- en integratieregeling van 1994 is een voortzetting van die van 1992 (Bicesse-akkoord). Toen de vijandelijkheden echter in september 1992 opnieuw tussen de partijen uitbraken, is aan de zes generaals gevraagd hun post te behouden. De chef van de generale staf van de FAA, Gen Higinio Carneiro, verwerpt de eis van UNITA als onacceptabel.

ANGOLA

GEHEIM OVERLEG EN HAMAS BEÏNVLOEDEN 'VOORSPRONG' PERES.

Elnt D.A. van Amerom

ISER VOOR ISRAËL NOG EEN VEILIGE TOEKOMST?

Dat is de vraag die velen in Israël zichzelf nu stellen. Het leek er begin februari zo goed uit te zien. De afspraak voor hernieuwd overleg met Syrië was gemaakt. De Arbeiderspartij Awoda en premier Peres stonden in de opiniepeilingen op ruime voorsprong. Dus werd besloten de oktober-verkiezingen naar voren te halen en al in mei te houden. Kortom, alles zag er gunstig uit en men kon zich volledig op de verkiezings-campagnes concentreren, tenzij...?

Middle East International, 16 feb '96

In dit overzicht komen de volgende onderwerpen aan de orde, getiteld:
-START VERKIEZINGSCAMPAGNE;
-DRIE NIEUWE PARTIJEN;
-LASTIGE OBSTAKELS;
-EXTREMISTEN-DOEL: VREDESPROCES;
-HOE MOET HET NU VERDER?

Voor dit overzicht is o.a. gebruik gemaakt van de volgende periodieken: De Volkskrant, de Telegraaf, het NRC-Handelsblad, het Algemeen Dagblad, Trouw, Frankfurter Allgemeine Zeitung, Le Monde, The Times, The International Herald Tribune, Middle East International en The Middle East Observer.

START VERKIEZINGSCAMPAGNE

De voorbereidingen voor het samenstellen van het verkiezingsprogramma van Peres' AWODA (Arbeiderspartij) hebben binnen de partij zelf nu al tot onenigheid geleid. De premier is grote voorstander van het schrappen van de belangrijke paragraaf uit het huidige programma, waarin de stichting van een onafhankelijke Palestijnse staat wordt uitgesloten. Peres is voorstander van een Palestijnse staat, indien de Jordaanse koning Hussein daar geen bezwaar tegen maakt. De westelijke Jordanoever (West-Bank) was immers Jordaan gebied toen Israël het in 1967 veroverde. Onlangs zei de Jordaanse vorst, staande naast Yasser Arafat, voor een Palestijnse staat te zijn. Indirect gaf hij hiermee aan dat Jordanië van aanspraak op de West-Bank afzag.

DUIVEN EN HAVIKEN

Binnen de Awoda ontstond hierdoor een splitsing tussen de zg. haviken, onder leiding van minister Ehud Barak (buitenlandse zaken) en de duiven, mn. de ministers Jossi Beilin (vrede-aangelegenheden), Chaim Ramon (buitenlandse zaken) en de Nissim Zwili (secretaris-generaal van Awoda). De duiven zijn evenals de premier voor een Palestijnse staat, terwijl de haviken een, eerder afgesproken, confederatie tussen Jordanië en de Palestijnen bepleiten. Eind april, tijdens het verkiezingscongres van de

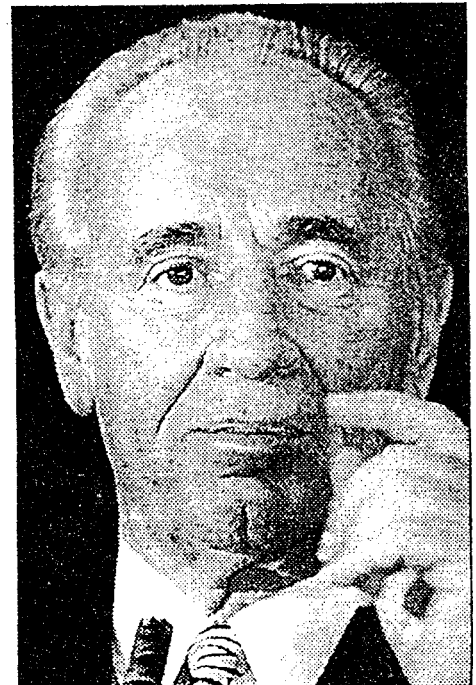
Awoda, zal dit onderwerp ongetwijfeld tot heftige discussies leiden.

29 MEI, VERKIEZINGSDATUM

Nadat in eerste instantie 28 mei als de vervroegde verkiezingsdatum was genoemd, ontstond over deze datum een felle strijd tussen Awoda en het huidige rechtse blok Likud-Tzomet. Awoda wilde het onderste uit de kan, 14 mei. Likud en de religieuze partijen stonden er op dat op 4 juni zou worden gestemd. Peres zelf mikte op 21 mei. Na lang touwtrekken zijn de grootste Israëlische partijen het uiteindelijk eens geworden. De vervroegde algemene verkiezingen, waarin tevens voor het eerst ook de premier rechtstreeks wordt gekozen, zal nu op 29 mei worden gehouden.

LIKUD OPENT DE AANVAL

Omdat Peres en zijn Arbeiderspartij, volgens de laatste opiniepeiling op voorsprong stonden, opende Likud al op 19 februari 'de aanval' onder het motto: de eerste klap is een daalder waard. In paginagrote advertenties en op enorme reclameborden wordt Peres beschuldigd de hoofdstad Jeruzalem te willen verdelen in een Palestijns en Israëliisch deel. Peres sprak hierop van 'een persoonlijke hetze' en wees erop dat in het Awoda-programma staat dat Jeruzalem voor altijd Israëls ondeelbare hoofdstad moet blijven.

The Times, 19 februari 1996

The Times, 19 februari 1996

De praktijk wees echter anders uit. Op woensdag 21 februari besloot het Israëliësch parlement (de Knesset) met 55 tegen 52 stemmen, dat de status van Jeruzalem met een gewone meerderheid kan worden gewijzigd. De oppositie, onder aanvoering van Likud, wilde een tweederde meerderheid teneinde het amenderen van de status onmogelijk te kunnen maken. De premier behaalde dus op het nippertje een Peres' overwinning.

TWEEDE AANVAL

Op 22 februari volgde de tweede Likud-aanval. De krant Ha'aretz ont-hulde dat in geheime onderhandelingen de Palestijnen is beloofd dat zij een eigen, onafhankelijke staat kunnen krijgen, mogelijk in een federatie met Jordanië. "Weer zo'n krantenkop", was Peres' commentaar. Maar minister Beilin erkende dat er in het geheim besprekingen zijn geweest. Hij noemde deze echter niet meer dan 'uitwisselingen van ideeën, ontwerpvoorstellen' en geen onderhandelingen'. Van een overeenkomst was volgens hem in het geheel geen sprake. Dat de Likud-aanval succesvol is geweest, werd al snel duidelijk. Een snel uitgevoerde opiniepeiling leerde Peres dat de Awoda-voorsprong op Likud, in één klap van 20% tot 10% was gedaald.

Het geheime document met 'ontwerpvoorstellen', zou al drie dagen voor de moord op Rabin zijn gereed gekomen. Maar toen het later aan Peres werd voorgelegd, weigerde hij het te aanvaarden. Dat de in het document neergelegde definitieve status van Jeruzalem vaag was gehouden, was voor Peres ook een reden om het document te weigeren als basis voor verder onderhandelen met de Palestijnen. Hij zou het document voorlopig ter zijde hebben gelegd. Ook Yassir Arafat heeft, naar verluidt, het document gezien. Arafat zou bedenkingen hebben over de haalbaarheid van een akkoord, gebaseerd op de uitgelekte ontwerpvoorstellen. Op talrijke punten zou het document te veel Palestijns verzet oproepen.

DERDE AANVAL

Likud-leider Netanyahu heeft op 28 februari zijn kansen in de komende verkiezingen aanzienlijk vergroot door een lijstverbinding aan te gaan met de 'Geshar'-partij van David Levy. Met de nieuwe alliantie wordt Netanyahu de enige uitdager voor de zittende premier Peres, met betrekking tot de strijd om het nieuwe premierschap op 29 mei as.

de Telegraaf, 22 februari 1996

DRIE NIEUWE PARTIJEN

Dat er nogal wat onvrede heerst over de machtspositie van de twee grote Israëliësch-partijen (AWODA en LIKUD), getuige het feit dat Israël de verkiezingscampagne ingaat met drie

nieuwe politieke partijen. Elders op deze bladzijde worden de nieuwe partijen ingekaderd weergegeven.

1.- GESHER ('Brug').

* Partijleider David Levy.

Levy, in 1995 uit de Likud getreden, was minister van buitenlandse zaken. Zijn gloednieuwe partij houdt het midden tussen de (rechtse) Likud en de (linkse) Awoda. Verwacht wordt dat Geshar veel steun krijgt van vooral Israëliërs, afkomstig uit Noord-Afrika en andere Arabische landen zoals Levy zelf, die geboren Marokkaan is. David Levy schat in dat hij in mei zeven tot tien zetels zal veroveren en is bereid met elke partij samen te werken, die zijn principes onderschrijven. Zo lijkt het of hij nu al verzekert is van deelname in de nieuwe regering. Levy wordt m.n. gesteund door teleurgestelde Likud-aanhangers.

2.- DE DERDE WEG.

In het bestuur zitten voormalige militairen, die vóór compromissen zijn met Syrië en de Palestijnen, maar vinden dat de militair-strategische belangen meer in het oog moeten worden gehouden. In geval van twijfel zullen zij Likud steunen. De 'derde weg' is een partij van teleurgestelde Awoda-aanhangers.

3.- ISRAËL ba-Alyah (Israël in Immigratie/Opkomst).

* Partijleider Natan Sharanski.

Sharanski, een voormalige Russische dissident, vecht vooral voor de belangen van de 500.000 Russisch-joodse immigranten. In zijn verkiezingsprogramma staan de punten over kwaliteit van de samenleving, het democratisch gehalte en de immigrantenopvang centraal.

LASTIGE OBSTAKELS

VERDELING JERUZALEM

Het hierboven beschreven 'uitgelekte' raamwerk van de Israëliësch-Palestijnse vredesvoorstellen heeft uiteraard veel commotie opgeroepen. De subparagraaf over de mogelijke verdeling van Jeruzalem is door m.n.

Likud aangegrepen als hoofdwapen om premier Peres en zijn Awoda te bestrijden. Over de verdeling van Groot-Jeruzalem (de oostelijke Oude stad, de voornamelijk westelijke gelegen Nieuwe stad en de overige buitenwijken) is in het raamwerk slechts gedeeltelijk overeenstemming bereikt. De stadsgrenzen zullen aanzienlijk worden uitgebreid en er moet een overkoepelend gemeentebestuur voor heel Groot-Jeruzalem komen.

Het **Palestijnse deel** wordt het oostelijk gedeelte van Jeruzalem, genaamd **Al Quds**. Het omvat de plaatsen al-Azariya, Abu Dis en een enclave in de oude stad: de **Tempelberg**, inclusief de Al Aqsa (de gouden rotskoepel) en de Omar-moskeeën.

Het **Israëlische deel** omvat de rest van groot-Jeruzalem en wordt Israëls hoofdstad **Yerushalayim**, inclusief het ingelijfde plaatsje Maalei Edomim. De beroemde Grafkerk blijft binnen Yerushalayim, maar zal wel door Palestijnen worden beheerd. Men is het echter niet eens geworden over de status van de rest van de oude, ommuurde stad. Dit punt nu was een van de bezwaren waardoor Peres het ontwerp-akkoord voorlopig ter zijde heeft gelegd.

ORIENT HOUSE

Over het, in noord-oostelijk Jeruzalem gelegen, 'Oriënt-house' is al veel gezegd en geschreven (zie ook Infoscoop

NRC Handelsblad, 10 januari 1996

nr 02/24 januari 1996). Toch duikt dit 'obstakel' regelmatig in het nieuws op. Het blijft Israël irriteren dat Palestijnse vertegenwoordigers, officiële buitenlandse delegaties in dit monumentale pand wensen te ontvangen. In Israël worden deze bezoeken steevast uitgelegd als ondersteuning van de Palestijnse aanspraken op Jeruzalem. De hierdoor verkregen status van 'Palestijns ministerie van buitenlandse zaken' is Israël en vooral de burgemeester van Jeruzalem, Ehud Olmert, een doorn in het oog. Officieel fungeert 'Oriënt-house' als Palestijns cultureel centrum, in feite is het een belangrijk PLO-hoofdkwartier.

Nadat het Israëlisch-Palestijns ontwerp-akkoord in de openbaarheid was gekomen, daagde Olmert op 18 februari Peres uit om dezelfde maand nog 'Oriënt-house' te sluiten, teneinde te bewijzen dat het de regering ernst was om Jeruzalem onverdeeld te laten. En Likudleider Netanyahu vulde hem aan door te verklaren dat de komende verkiezingen moeten worden beschouwd als een referendum over Jeruzalem. Deze rechtse aanvallen liet de regering niet onberoerd. Om Likud de wind uit de zeilen te nemen verklaarde minister Moshe Shahal (binnenlandse veiligheid) al op 19 februari dat, tot nader order, buitenlandse bewindslieden geen bezoek meer mochten brengen aan 'Oriënt-house'. Desnoods, zo werd medegedeeld, 'zal de toegang met politiegeweld worden verhinderd'. Ook minister Chaim Ramon (binnenlandse zaken) deed een duik in het zakje, door zijn verbod in te trekken om een paar duizend flats te bouwen in Oost-Jeruzalem.

De eerste internationale reactie liet niet lang op zich wachten. Op 22 februari deelde Klaus Kinkel, de Duitse minister van buitenlandse zaken, mee dat hij zijn geplande bezoek aan Israël tot na de verkiezingen van 29 mei had uitgesteld. Als eerste EU-bewindsman zou Kinkel op 3 en 4 maart niet alleen in Israël zijn, maar ook een bezoek brengen aan Oriënt-house.

EXTREMISTEN-DOEL: "VREDESPROCES"

Indien de objectieve lezer, bovenstaande titel lezend, om zijn reactie wordt verzocht, is de kans groot dat het antwoord zal zijn: "De Hamas wil tot het uiterste gaan om het lopende vredesproces tussen Israël en de Palestijnen te saboteren". En dat is logisch, immers 'Hamas haalt de pers' om het maar eens sarcastisch te stellen. Helaas ligt de zaak voor de Israëlische regering wat gecompliceerder. De voornaamste groeperingen, die tot het uiterste zullen gaan om het vredesproces te verstoren, zijn:

1. -Ultra-rechtse joden,
2. -Hezbollah,
3. -Hamas en
4. -Jihad .

Daarnaast kent Israël nog meer terroristische groepen, met name splintergroeperingen van Jihad en Hamas. De vier genoemden waren binnen de verslagperiode in het nieuws. Een korte uitleg en hun meest recente 'daden' worden hierna achtereenvolgens kort weergegeven.

The Times, 26 februari 1996

ULTRA-RECHTSE JODEN

De ultra-rechtse joden moeten voornamelijk worden gezocht onder de jonge kolonisten van de West-Bank. Onvrede met hun toekomstige positie binnen autonoom Palestijns gebied, de onzekerheid met betrekking tot de veiligheid in en rond hun kibboetsen, het gevoel van 'in de steek gelaten te worden', maar vooral het 'verkwanselen' van hun heilige hoofdstad Jeruzalem

is voor de jonge Israëlische fundamentalisten de reden voor hun woede tegen de veroorzakers van alle ellende, de Israëlische regering.

Hun gewelddadige reacties op de Palestijnse Intifadah, de regelmatige protesten bij en tegen de regering -zoals de blokkade van de grensovergang 'Allenby Bridge' en het bezetten van heuveltoppen rond hun nederzettingen medio vorig jaar, gericht tegen de bestuuroverdracht aan de PA (Palestijnse Autoriteiten)-, resulteerde uiteindelijk in de moord op hun toenmalige premier Rabin. Leek het eerst op een éénmans-actie van Yigal Amir (25), later bleek dat hij niet alleen verantwoordelijk was voor de moord en werd ook zijn broer Hagai en vriend Dror Adani 'samenzwering tot moord' ten laste gelegd.

Pas vanaf die datum, 4 november, realiseerde de Israelische regering zich pas goed dat de ultra-rechtse joden een dreiging van belang zijn en voorlopig wel zullen blijven. Voor de Israëlische radio gaf de rechtse activist Avigdor Ruskin toe, dat hij Amir had voorgesteld lijsttrekker te worden van een nieuwe extreem-rechtse partij, Nieuw-Rechts. Amir was wijzer, hij weigerde. Dat Ruskin een 'vreemde' maar gevaarlijke figuur is, getuige het feit dat hij vóór de moord op Rabin een vervloekingsceremonie tegen de premier had georganiseerd.

INCIDENTEN:

* Premier Peres heeft op 20 februari rechts-radicalen tegenstanders van het vredesproces beschuldigd met plannen rond te lopen hem en andere ministers te vermoorden. Via zijn dochter zou de premier telefonisch zijn bedreigd.

* Toen Peres in de middag van 25 februari op de plaats van de zelfmoord-aanslag in Jeruzalem kwam kijken, werd hij door tegenstanders van het vredesproces uitgescholden. Woedende omstanders riepen: "Peres, jij bent als volgende aan de beurt". Nadat hij was vertrokken staken fundamentalistische joden bladzijden van de Koran als protest in brand. De pre-

mier zei later dat Israël doorgaat op het pad van de vrede.

HEZBALLAH

De Hezbollah (Partij van God), staat voor de grote Islamitische groepering in voornamelijk Zuid-Libanon. Hun leider, sheik Hasan Nasrallah die binnen de partij de functie van secretaris-generaal heeft, tracht op democratische wijze van Libanon een Islamitische republiek naar Iraans voorbeeld te maken. De militaire arm van de Hezbollah wordt door de Libanese regering gedoogd omdat zij de enige groepering in Libanon is die Israël daadwerkelijk bestrijdt. IDF (Israel Defence Force) immers houdt nog steeds een groot stuk Libanons grondgebied als veiligheidszone bezet. Naar verluidt zou een kleine groep met de naam Hezbollah-Palestina in Israël zelf actief zijn of zijn geweest.

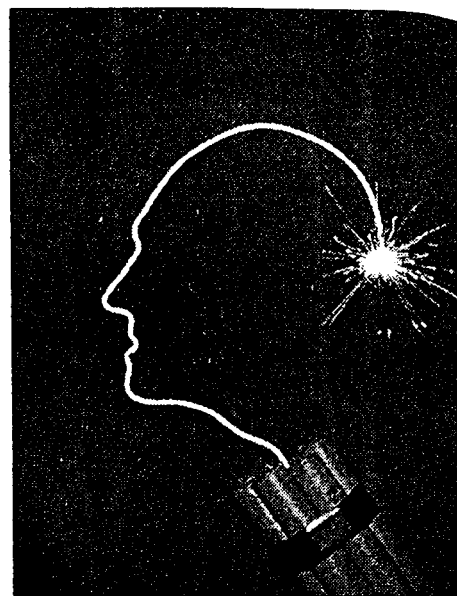
INCIDENTEN:

* Op 21 februari werd in de pers gemeld dat een Hezbollah-terrorist was omgekomen, toen hij probeerde met een deltaplieger Israëlische stellingen in Zuid-Libanon of Noord-Israël aan te vallen.

* Hezbollah-leider Nasrallah heeft op 23 februari Israël aangeboden de stof-felijke resten van twee Israëlische soldaten te ruilen tegen twee nog levende Libanese guerrillaleiders die Israël in 1989 (sheik Abdulkarim) en 1994 (Mustapha Dirani) uit Libanon ontvoerden. De namen van de twee Israëlische soldaten maakte hij niet bekend.

* The Times meldde op 26 februari dat diverse Islamitische guerilla-groepen in Damascus en Beirut hun dank hebben betuigd over het succes van de Hamas-aanslagen in Jeruzalem en Ashqelon. Hezbollah-woordvoerder Nacem Qassem zei onder meer: "...er zal geen vrede en stabiliteit komen voor Israël, enkel verhoogde politieke en militaire maatregelen vanwege de Jihad (Heilige oorlog)-mentaliteit van zulke strijders".

In the mind

of the terrorist

the economist, 2 maart 1996

HAMAS

De Islamitische Weerstand Beweging, beter bekend als Hamas, is in 1988 ontstaan als onderafdeling van de Moslim Broederschap. Zij voeren de 'heilige bevrijdingsoorlog' tegen Israël en zijn tegen de rol die de PNA (Palestinian National Authority) op zich heeft genomen. Hun leider is Sheik Ahmed Yassin, terwijl als hoofd van de politieke vleugel Mousa Abu Marzouk optreedt. De laatste is in juli 1995 in Amerika gevangen genomen. Financieel gesteund door Iran en Sudan, heeft de politieke poot van Hamas d.m.v. een groot sociaal netwerk, brede steun onder de Palestijnse bevolking in de West Bank en de Gazastrook verkregen. De steun aan moskeeën, ziekenhuizen en vooral scholen, stelde Hamas in staat de Intifadah effectief te leiden.

Door het grote verkiezingssucces van Arafat, besloot Hamas eind januari tot politieke samenwerking met de PLO. Er werd een Hamas-bureau in Gaza geopend en een eigen blad mocht worden gepubliceerd. Zelfs enige leden van Hamas werden in het, nog te beëdigden, 'parlement' van Arafat opgenomen. Als tegenprestatie zou Hamas zich van activiteiten onthouden, die de PNA in verlegenheid zou

kunnen brengen. Zoals wel meer voorkomt binnen extreme organisaties, heeft de politieke leiding wel contacten maar in de praktijk weinig zeggenschap over hun gewapende 'arm'. Zo liggen de zaken ook met Hamas.

De Izzedine al-Qassam Brigades, oftewel de militaire strijdgroepen van Hamas, zijn intern goed georganiseerd. De brigades worden totaal op ca. 100 man geschat, in de leeftijdsgroep van 10 tot 30 jaar. Sinds 1993 hebben de brigades meer dan 150 Israëliërs vermoord. Eén van de meest bekende en beruchte brigade-leden was Yehya Ayyash ('de ingenieur'), die op 5 januari op zijn schuiladres in Beit Lahiya om het leven kwam toen zijn draagbare telefoon in zijn handen ontplofte. Veel al-Qassam leiders verblijven in het buitenland, m.n. Jordanië, Egypte, Iran en Syrië. Mocht politiek-Hamas grip krijgen op al-Qassam, is het zeer waarschijnlijk dat een nieuwe splintergroep de terreur weer voortzet.

Yehiya Ayyash
...geliquideerd.

Mohjeddin al-Sjarif
...organisator...

de Telegraaf, 27 februari 1996

kolonist Baruch Goldstein in Hebron 29 biddende moslims in de Ibrahim-moskee doodschoot. In een telefoongesprek met radio Israël stelde Hamas zich verantwoordelijk voor beide aanslagen, als vergelding voor de liquidatie van meester-bommenmaker Yehiya Ayyash. Israëlische veiligheidskringen achten twee Hamas-leiders verantwoordelijk. Beiden worden beschouwd als opvolgers van Ayyash.

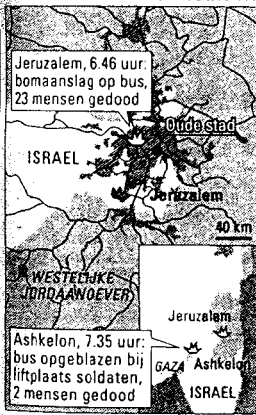
tends in de Knesset van Arafat dat hij alle Palestijnse extremisten ontwapent, "... of zijn gezag komt in gevaar". Hiermee voerde hij de druk op Arafat nog verder op. Gelukkig maande Likud-leider Netanyahu zijn rechtse aanhang tot kalmte aan. Op dezelfde dag begroeven de, mentaal aangeslagen en tot het uiterste gespannen, Israëliërs de slachtoffers. Shin Beet, de Israëlische veiligheidsdienst, jaagt inmiddels op de uit Hebron afkomstige Al-Sharif en keert Oost-Jeruzalem onderste-boven, om hem te vinden.

In de middag van 26 februari schoten omstanders bij een verkeersongeluk in Jeruzalem de dader dood. Het betrof hier de Amerikaans-Palestijnse bestuurder Ahmed Abdel Hamideh, die in volle vaart met een huurauto op een groep mensen bij een bushalte was ingereeden. Het trieste resultaat was: twee doden en tweeëntwintig gewonden.

* Radio Israël meldde in de ochtend van 27 februari dat de dader, de 37-jarige Amerikaanse Palestijn, tegen bekenden had gezegd dat ze hem "... 's avonds op de TV zouden zien". Verder onderzoek wees ook in de richting van opzet en niet op een ongeluk. Dezelfde avond nog had C-IDF, Amnon Sjahak, Arafat een eisenpakket overhandigd. Naast een namenlijst met twaalf gezochte terroristen werd geëist, dat de infrastructuur van Hamas wordt opgerold en alle extremisten worden ontwapend.

* Op 28 februari dreigde Peres publiekelijk dat, als Arafat niet aan de Israëlische eisen tegemoet komt, "... we veel dingen in heroverweging moeten nemen, misschien met inbegrip van Hebron". Hij doelde hiermee op de overeengekomen overdracht van Hebron aan de PNA. Verder kondigde Peres aan dat de afgrenzing van de Palestijnse gebieden nog voor onbepaalde tijd zal voortduren. Tevens werd een speciale commissie in het leven geroepen die zich bezig moet gaan houden met de beveiliging van de meer dan vierduizend bussen in Israël, terwijl de politiemacht van Jeru-

ZELFMOORDAANSLAGEN IN JERUZALEM EN ASHKELON

Bij twee zelfmoordacties van de radicale Palestijnse Hamas-beweging zijn gisteren ten minste 25 mensen gedood en 84 verwond, exclusief de twee daders. Daarmee was het de ergste dag wat het aantal slachtoffers van terrorisme betreft in Israël, sinds de ondertekening van het autonomie-akkoord tussen Israël en de PLO in 1993.

VOORNAAMSTE ZELFMOORD-AANSLAGEN* SINDS HET AKKOORD IN 1993:

1994	
6 april:	8 doden bij busaanslag in Afula, Noord-Israël
13 april:	5 doden bij explosie in busstation in Hadera
19 oktober:	22 doden bij busaanslag in Tel Aviv
25 december:	13 gewonden bij aanslag op bushalte voor militairen in Jeruzalem
1995	
22 januari:	20 Israëlische soldaten en een burger gedood bij bushalte bij Netanya, Midden-Israël
24 juli:	7 doden bij aanslag op bus in voorstad van Tel Aviv
1996	
25 februari:	bij twee zelfmoordaanlagen vallen ten minste 25 doden en 84 gewonden

* zelfmoordenaars niet inbegrepen in aantal slachtoffers

NRC Handelsblad 260296 / Bron: Reuters

NRC Handelsblad, 26 februari 1996

INCIDENTEN:

* 25 februari: Twee, als Israëliërs sol-daat verklede Palestijnen, pleegden zelfmoordaanlagen in Jeruzalem en Ashqelon. Bij de aanslagen kwamen 25 omstanders om het leven en raakten ruim tachtig mensen ernstig en licht gewond. In west-Jeruzalem blies de dader zichzelf op in een stadsbus vlak bij het busstation. De dader in Ashqelon deed hetzelfde aan de rand van de stad, nadat hij zich tussen een groep lifters had opgesteld. Volgens de islamitische tijdrekening was het precies twee jaar geleden dat de joodse

Het betreft de 30-jarige extremist Mohammad Dif (of Deif), de andere is de 28-jarige Palestijn Mohieddine Al-Sharif. Nadat de Gazastrook en de Westelijke Jordanoever, voor de zoveelste keer waren afgegrensd, werd Yassar Arafat door Peres onder grote druk gezet om tegen Hamas op te treden.

* De Palestijnse politie heeft inmiddels twintig Hamasleden opgepakt, zo werd op 26 februari bekendgemaakt. Onder hen waren enkele leden van Izzedine al-Qassam. Peres eiste 's och

zalem met vijfhonderd man wordt uitgebreid. Ook de grens met Palestijns gebied zal met hekwerk worden versterkt, terwijl de grensposten meer mankracht krijgen toegewezen.

Onder zware Israëlische druk heeft Arafat zijn Palestijnse politie inderdaad opdracht gegeven extra acties te ondernemen. Nadat het ultimatum (24 februari) om illegale wapens in te leveren was verstrekt, volgde huiszoeken en arrestaties. 28 Februari werd gemeld dat inmiddels 250 Hamas- en Jihadleden waren opgepakt. Via woordvoerder Marwan Kanafani liet Arafat echter weten, dat Hamas niet met geweld kan worden geneutraliseerd. "We moeten praten om het probleem op te lossen", deelde deze mee.

Arafat: sent condolences to Mr Peres and to the families of the victims

The Times, 26 februari 1996

Op dezelfde dag eiste Hamas, middels een in Syrië uitgegeven communiqué, de verantwoordelijkheid op voor de aanslag met de huurauto in Jeruzalem. Hamas liet weten dat 'deze heldendaad diende ter herdenking van de moord op secretaris-generaal Fathi Shkaki, in oktober op Malta vorig jaar.

* Op donderdag 29 februari maakte het ANP bekend dat de Palestijnse politie het gros van de legale en illegale radiozenders had ontmanteld.

Het volgende nieuws over Hamas liet

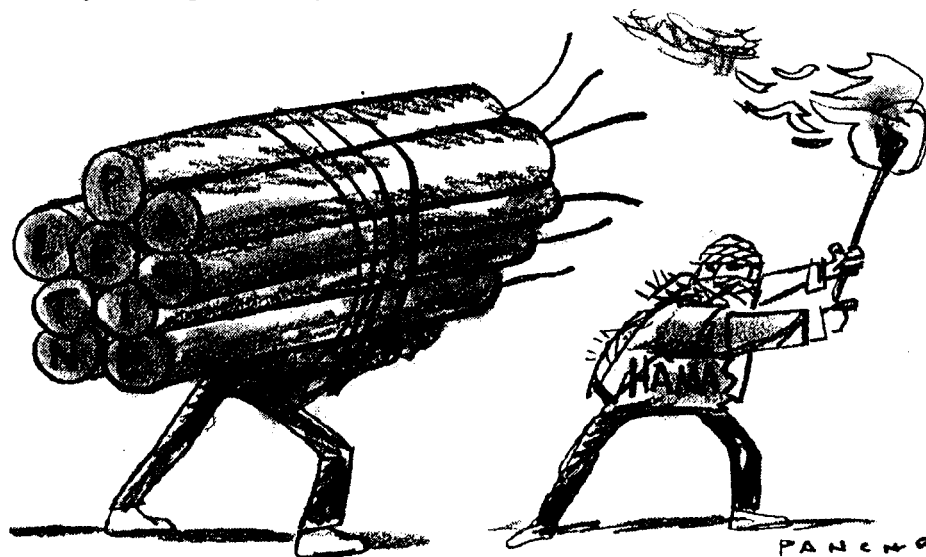
niet snel op zich wachten. In een communiqué liet Hamas weten Israël een 'gouden kans' te bieden haar campagne 'tegen joodse burgers' op te schorten. De eisen die gesteld waren luiden als volgt:

- 1.- Het georganiseerde 'terrorisme' tegen Hamas en haar militaire Qassam-brigades stopzetten.
- 2.- Een einde maken aan elk agressief gedrag tegen Palestijnse burgers in de bezette gebieden.
- 3.- Alle Hamas-leden vrijlaten die gevangen zitten.
- 4.- Israël krijgt tot 8 maart 18.00 uur de tijd om op het aanbod in te gaan. Opvallend was dat Hamas nooit eerder voorstellen deed samen met haar 'gewapende arm'.

* Voor de radio maakte minister Barak (buitenlandse zaken) op 1 maart bekend dat het aanbod voor een bestand is afgewezen. 'Israël onderhandelt niet met Hamas, omdat het overleg met Palestijnen 'in principe' uitsluitend gevoerd wordt via de door Arafat geleide Hoge Autoriteit in de Gaza-strook en de westelijke Jordanoever', aldus de bewindsman. In een reactie op de afwijzing noemde Hamas minister Barak 'een dwaas'. 'Afwijzing zal de joodse staat betreffen'. Verder werd bekend dat de plegers van de zelfmoordaanslagen van 25 februari hun instructies hadden gekregen van Hamas-leiders uit Syrië. Beide plegers stamden uit het Palestijnse kamp Fatwa bij Hebron.

* Zondag 3 maart: Precies een week later, exact op hetzelfde tijdstip, in een bus van dezelfde lijn 18 en nagenoeg op de zelfde plaats in Jeruzalem, blies een uit Hebron afkomstige 24-jarige Palestijn zich op. Ondanks alle verscherpte maatregelen sleepte de dader opnieuw 25 onschuldige slachtoffers met zich mee de dood in. Ezzedine al-Qassam, de militaire arm van Hamas, heeft zich ook nu weer verantwoordelijk gesteld voor de aanslag. In de verklaring zei Hamas met deze aanslag zijn wraakcampagne voor de dood van 'meesterbommenmaker' Ayyash voorlopig te hebben beëindigd. In een fax werd een bestand van drie maanden aangeboden, waarin Israël via de PA met Hamas kan onderhandelen over een wapenstilstand. Het was overduidelijk dat Hamas met deze daad Israël's onmacht aan de kaak wilde stellen.

's Middags kondigde Peres de 'totale oorlog' tegen Hamas aan. In Gaza veroordeelde de Palestijnse president Arafat de aanslag. Hij verklaarde tegelijkertijd dat Hamas met onmiddellijke ingang illegaal was en heeft alle gewapende groepen in Palestijns gebied verboden. "Het is oorlog", verklaarde ook Israël's president Ezer Weizman, nadat hij met premier Peres en oppositie-leider Natanjahu spoedoverleg had gevoerd. "Ik stel voor dat de regering de vredesonderhandelingen nu opschort. het kan zo niet langer doorgaan".

Le Monde, 27 februari 1996

Met name na de laatste aanslag werd, van afschuw vervuld, het Hamas-optreden wereldwijd afgekeurd. De Amerikaanse president Clinton riep op 'vooral meer te doen om de vrede te redden'. Minister van Mierlo zei te hopen dat 'de aanslagen niet zullen leiden tot vertragingen in het vredesproces'. De adviseur van Arafat, dr. Ahmed Tibi, riep de Palestijnen in de Gaza op massaal tegen het geweld te demonstreren. De geestelijk leider van de moslims in Israël, sheik Abdallah Nimr Darwish, riep alle islamitische leiders in de wereld op een religieus wetsbesluit uit te vaardigen, waarin het plegen van terreuraanslagen wordt verboden.

JIHAD

De Jihad in Israël, ook wel Islamitische Jihad genoemd, schijnt een vrij kleine fanatieke groepering te zijn, die fel tegen elke Arabisch-Israëlische vredesovereenkomst is. Hun veertigjarige leider is de Palestijnse econoom Ramdan Abdallah Shalah. Veel, in de PLO teleurgestelde, Palestijnse jongeren zouden actief lid van Jihad zijn. De grootste aanhang heeft Jihad in de Gazastrook en in Hebron. In de internationale pers worden Hamas en Jihad nogal eens door elkaar gehaald, dan wel in één adem genoemd. Toch betreft het hier een aparte Islamitisch-extremistische organisatie, die naar het schijnt door Iran meer gesteund wordt dan Hamas.

Vorig jaar is Jihad een aantal malen in het nieuws geweest. Twee bloedige aanslagen op Israëlische bussen, waarbij 30 mensen omkwamen, haalden de wereldpers. Vooral de liquidatie van de 'uitvinder' van de Palestijnse zelfmoordacties, Fathi Shkaki (26 oktober) op Malta, heeft voor flink wat opschudding gezorgd. Algemeen wordt aangenomen dat de 43-jarige kinderarts door de Mossad (Israëlische veiligheidsdienst buitenland) is omgebracht. Met name voor deze 'Mossad-actie' had Jihad bloedige wraak gezworen.

INCIDENTEN:

* La Monde meldde op 21 februari dat

de Palestijnse politie in de Gaza-strook op 17 februari het dagblad van de Islamitische Jihad in Gaza, voor 3 dagen had gesloten en de chef redactie voor onderzoek in hechtenis had genomen.

* Vier dagen later, op 25 februari, meldde de Volkskrant dat de krant van de Islamitische Jihad 'al Istiqlal' door Arafat was gesloten en zijn hoofdredacteur was gearresteerd.

* Het ziet er naar uit dat de aanslag met de huurauto, op 26 februari in Jeruzalem, toch door een Jihad-lid is gepleegd. Op 28 februari werd bekendgemaakt dat bij nader onderzoek van de auto een pamflet van de Islamitische Jihad was aangetroffen. Daarbij komt dat het comminiqué van de Hamas uit Syrië op diezelfde dag, gewag maakte van wraak voor de moord op Fathi Shkaki, -de secretaris-generaal van de Islamitische Jihad. Dat Hamas de verantwoordelijkheid opeiste geeft mogelijk aan dat Jihad persé niet in de openbaarheid wil treden.

HOE MOET HET NU VERDER?

Premier Peres, die juist rotsvast geloofde in een Israëlisch-Palestijnse samenhang tussen vrede, ontwikkeling en economie, zit nu in een lastig parket.

Hij wil de Palestijnse economie, die opnieuw een klap krijgt door de recente afgrenzing van de autonome gebieden, niet de das om doen. Maar wil Peres op 29 mei herkozen worden, dan moet hij de Israëlische kiezers wel een zeker gevoel van veiligheid kunnen bieden.

Mocht Likud eind mei aan de macht komen, en die kans wordt steeds groter, dan heeft het vredesproces met de Palestijnen het eindstation bereikt. Likud-leider Natanjahu verklaarde op 28 februari nog nadrukkelijk: "Wij zullen doorgaan met het vredesproces, ook met Syrië". Hij voegde er echter aan toe dat Arafat van hem "...geen eigen staat of een opdeling van Jeruzalem" kan verwachten.

En Arafat? De Palestijnse leider zit evenals Peres in een lastig parket. Leek hij na zijn grote verkiezingsoverwinning grip te hebben op de gematigde voormannen van politiek-Hamas, thans wordt hij door Peres gedwongen hen van zich af te stoten. Peres was in zijn eis aan de Palestijnse leider, afgelopen zondag na de laatste zelfmoordactie van Hamas, héél duidelijk. Als het Arafat niet lukt Hamas-acties te voorkomen en de beweging te neutraliseren, dan zal Israël dat voor hem doen.

"Strange how you can wait ages for one, then they all come along together..."

The Times, 27 februari 1996

LIAMINE ZEROUAL: ALGERIJE'S REDDENDE ENGEL?

Vdg. Dokter

16 NOVEMBER ALS KEERPUNT IN DE ALGERIJNSE GESCHIEDENIS.

Aandachtige lezers hebben in de Info-scoop van 29 november 1995 een rectorisch getinte vraag kunnen bespeuren. Deze vraag - Komt Algerije tot rust na de verkiezing van Liamine Zeroual? - kan helaas alleen ontkennd worden beantwoord. De presidentsverkiezingen van 16 november 1995 - de eerste vrije verkiezingen sinds de voor de Algerijnse gevestigde orde zo desastreus verlopen verkiezingen van december 1991 - resulteerden in een overwinning voor kandidaat Liamine Zeroual. Volgens officiële berichten kreeg Zeroual 61 % van de stemmen bij een voor Algerijnse begrippen spectaculair hoge opkomst van 50 tot 60 % van de 16 miljoen geregistreerde stemmers.

16 NOVEMBER: DE VOORGESCHIEDENIS.

Zeroual, generaal buiten dienst en voormalig minister van defensie, werd in januari 1994 door de Hoge Veiligheidsraad benoemd tot president. In oktober van dat jaar nam hij de cruciale beslissing om vóór het einde van het jaar 1995 presidentsverkiezingen uit te schrijven. Tussen de verkiezingen van december 1991 en van november 1995 liggen vier jaren, die in het teken staan van geweld en onderdrukking.

Sinds januari 1992, toen de geplande tweede ronde van de parlementsverkiezingen op de valreep door de autoriteiten werd afgelast, heerst in Algerije de noodtoestand. Tijdens de verkiezingen in december 1991 leek het Islamitisch Heilsfront (FIS) af te stevenen op een stembuszege. De Algerijnse strijdkrachten reageerden op deze gebeurtenis met het afzetten van president Chadli Benjedid.

Benjedid werd beschuldigd van een te meegaande houding ten opzichte van de moslimfundamentalisten, wier dominantie in de Nationale Staatsraad werd gevreesd.

Begin 1992 werd het FIS verboden. De leiders van deze organisatie werden gevangen gezet of verkozen vrijwillige ballingschap. De periode van begin 1992 tot eind 1995 werd gekenmerkt door repressiemaatregelen van regeringszijde en bloedige terreur van moslimfundamentalistische zijde. Volgens officieuze berichten vonden hierbij tenminste 30.000 mensen de dood. Het Algerijnse conflict wordt niet alleen beheerst door een strijd tussen autoriteiten enerzijds en moslimfundamentalisten anderzijds, maar ook door een diepgaand meningsverschil tussen verscheidene facties binnen de afzonderlijke strijdende partijen. De keuze tussen onderhandelingen met moslimfundamentalisten of doorgaan met repressieve maatregelen veroorzaakt tweespalt binnen de autoriteiten. Het opvoeren van terroristische activiteiten of het beginnen van een dialoog met de machthebbers is de vraag, die de moslimfundamentalisten onderling verdeelt.

In oktober 1994 raakte het conflict in een impasse. Binnen de autoriteiten kregen de aanhangers van de politiek van *le tout securitaire*, het elimineren van de moslimfundamentalistische invloed op de Algerijnse samenleving, de overhand. Tegenstanders van deze politiek kwamen niet alleen voor binnen de zeven grote oppositiepartijen, waaronder het Front van Socialistische Krachten (FFS), maar ook aan regeringszijde. Toelating van moslimfundamentalisten tot de politieke arena zou volgens de tegenstanders van *le tout securitaire* deze extremistische groeperingen dwingen zich te houden aan de regels van het democratische spel.

Voorstanders van *le tout securitaire* waren daarentegen van mening, dat de ambivalente houding ten overstaan van

de moslimfundamentalisten de voornaamste oorzaak was van de ontstane patstelling.

Het moslimfundamentalistische front viel uiteen in onder meer het FIS, de militaire afdeling van het FIS, het Islamitisch Heilsleger (AIS), en de Gewapende Islamitische Groep (GIA), een radicale afsplitsing van de AIS. De GIA kon verantwoordelijk worden gesteld voor het merendeel van de bloedige aanslagen, die Algerije teisterden gedurende vier jaar burgeroorlog.

Zeroual probeerde de impasse te doorbreken door aan te kondigen, dat vóór het einde van 1995 presidentsverkiezingen gehouden zouden worden. Deze verkiezingen zouden vrij zijn en bijgewoond worden door waarnemers van de VN, de Arabische Liga, en de Organisatie van Afrikaanse Eenheid. Bovendien beloofde Zeroual, dat na de presidentsverkiezingen parlements- en lokale verkiezingen zouden worden gehouden.

De oppositiepartijen reageerden met een oproep om de verkiezingen te boycotten, terwijl moslimfundamentalisten iedereen, die van plan was te gaan stemmen, met de dood bedreigden.

SINT EGIDIO.

In januari 1995 kwamen acht Algerijnse oppositiepartijen in Rome bijeen op uitnodiging van de Sint Egidio Gemeenschap, een katholieke organisatie die bemiddelt in conflicten in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Aan de bijeenkomst namen drie fronten deel die in de eerste ronde van de afgelaste verkiezingen van 1991 samen 80 % van de stemmen behaalden. Naast het verboden FIS waren de vroegere eenheidspartij, het Nationale Bevrijdingsfront (FLN) en het Berberse Front van Socialistische Krachten (FFS) aanwezig. Ook de GIA zei bijgedragen te hebben aan de bijeenkomst in Rome door middel van contacten met FIS-leider Abassi Madani, die in een bewaakte villa in Algiers verbleef, en de in ballingschap in het buitenland wonende FIS-leider Anwar Haddam, die wel in Rome

aanwezig was. Twee andere partijen, waaronder de gematigd islamitische Hamas, deden niet mee aan het overleg.

De oppositiegroeperingen tekenden een nationaal contract om een einde te maken aan de bloedige burgeroorlog. Zij erkenden impliciet de legitimiteit van de gewapende strijd tegen het régime, maar veroordeelden het terrorisme. De partijen riepen op tot een nationale conferentie die een overgang moest voorbereiden naar vrije verkiezingen. Hiermee deed het FIS officieel afstand van zijn overwinning in de eerste ronde van de geannuleerde parlementsverkiezingen in 1991. Verder werd er gepleit voor een herstel van politieke vrijheden en een algehele politieke amnestie.

De machthebbers in Algiers bleven desalniettemin volharden in een onverzoenlijke houding tegen het oppositie-beraad in Rome. Toen Frankrijk in februari voorstelde een conferentie over Algerije te beleggen om zo een dialoog tussen de Algerijnse regering en de oppositie op gang te brengen, wezen de machthebbers het initiatief resoluut van de hand. Het bewind in Algerije had definitief gekozen voor de harde lijn tegen de moslimfundamentalisten, terwijl het de legale oppositiepartijen voor zich probeerde te winnen met vervroegde presidentsverkiezingen.

DE PRESIDENTS-VERKIEZINGEN.

Op 16 november 1995 hadden de Algerijnse stemgerechtigden de keuze uit vier kandidaten. Naast Zeroual hadden Mahfoud Nahnah, leider van de onder de naam HAMAS bekend staande, gematigd moslimfundamentalistische partij MSI; Said Sadi, leider van de seculiere Demonstratie voor Democratie en Cultuur RCD; en Nourredine Boukrouh, leider van de Partij voor Algerijnse Vernieuwing PRA, zich als presidentskandidaat opgegeven.

Op deze zestiende november won Liamine Zeroual glansrijk de verkiezingen. De enige kandidaat, die nog een redelijk aantal stemmen had gekre-

gen, was Mahfoud Nahnah van de gematigd moslimfundamentalistische partij MSI. Hij eindigde als een goede tweede met 26 % van de stemmen. Naar alle waarschijnlijkheid kreeg Nahnah een groot aantal stemmen van gematigde moslimfundamentalisten, die normaal gesproken hun stem op het FIS zouden hebben uitgebracht. De verkiezingen vonden plaats tegen een achtergrond van vrijwel dagelijkse terreur van de GIA of andere extremistische splintergroeperingen, oproepen tot een verkiezingsboycot van een aantal oppositiepartijen, en een volledig ingestorte economie. Ondanks het fundamentalistische geweld en de boycotacties van de oppositie vormden de verkiezingen een mijlpaal in de Algerijnse geschiedenis. Voor het eerst sinds de onafhankelijkheid in 1962, na bijna dertig jaar alleenheerschappij van het Front van Nationale Bevrijding (FLN) en een aantal jaren militair bewind, vonden er vrije verkiezingen plaats. Na vier jaar noodtoestand en terreur hoopten vele Algerijnen, dat hun land in rustiger vaarwater terecht zou komen. Liamine Zeroual deed als nieuwgekozen president vrijwel onmiddellijk een aantal beloftes. De door hem al eerder uitgesproken belofte om parlements- en lokale verkiezingen uit te schrijven werd in zijn inauguratietoespraak herhaald. Verder werden voorspelbare uitspraken gedaan over beëindiging van de gewelddadigheden en economische hervormingen.

Le Monde, 29 november 1995

Twee weken na de ambtsaanvaarding van Zeroual schreef Rabah Kebir, leider in ballingschap van het verboden

FIS, een open brief aan de president, waarin hij diens legitimiteit erkende en vroeg om een hernieuwde dialoog tussen de Algerijnse machthebbers en vertegenwoordigers van het FIS. Bovendien deed het Algerijnse dagblad *La Tribune* melding van een telefoongesprek met Youssef Boubras, één van de bestuursleden van het FIS die nog ondergedoken in Algerije leven. Boubras, die naar eigen zeggen in gezelschap was van de ondergrondse leiding van het FIS in Algerije, Abderrazak Redjam en Mohamed Said, meldde een eenzijdig bestand "mits het goede vertrouwen niet beschaamd wordt dat president Zeroual met zijn jongste verklaringen heeft gewekt." De grote onderlinge verdeeldheid binnen de leiding van het verboden FIS bleek enige dagen later, toen Anwar Haddam, een in de VS in ballingschap levende voormalig leider van het FIS, Rabah Kebir beschuldigde van "verraad, dat nooit zal worden vergeten door het collectieve geweten van ons volk."

OPNIEUW GEWELD.

Op 27 november wordt generaal Mohamed Boutighane, directeur van de kustwacht van het Algerijnse leger, in de buurt van zijn woning in één van de best bewaakte villawijken van Algiers doodgeschoten. Deze spectaculaire moordaanslag kwam nog geen twee weken nadat president Zeroual in zijn inauguratierede had beloofd een einde te zullen maken aan het geweld. Hoewel de aanslag door niemand werd opgeëist was het vrijwel zeker een actie uit de hoek van het GIA of een andere extremistische splintergroepering. De directe implicatie van de aanslag was het feit, dat Zeroual zijn belofte, om een einde te maken aan het geweld, al niet meer waar kon maken. Na de dag van de aanslag, 27 november, ging het geweld onverminderd door. Vooral journalisten, buitenlanders en ongesluisde vrouwen vormen het doelwit. Op 18 februari werden twaalf mensen gedood en zeker dertig gewond bij een bijna gelijktijdige explosie van twee autobommen in de wijken Aïn Naadja en Aïn Taya van de hoofdstad Algiers.

De beslissing van de autoriteiten, om na een bloedige Ramadan op 19 februari 1996, op de feestdag Eid al-Fitr die het einde van de Ramadan aangeeft, de avondklok in tien provincies gedeeltelijk op te heffen, getuigt dan ook van een zeker optimisme. Dit opmerkelijke besluit kan tevens duiden op een propagandistische maatregel van de regering om aan te geven, dat men de veiligheidssituatie nu volledig in de hand heeft.

EXIT MOKDAD SIFI.

Op 2 januari 1996 benoemde president Zeroual de jonge carrière diplomaat Ahmed Ouyahia tot premier. Hij volgde daarmee Mokdad Sifi op, die na 20 maanden premierschap zijn ontslag had aangeboden. De premier is krachtens de Algerijnse grondwet na de president de belangrijkste machthebber; de premier voert de politiek van de president uit. Diplomaten en waarnemers meenden dat Ouyahia's benoeming is bedoeld om Zerouals vastbeslotenheid te ondersteunen na de geslaagde presidentsverkiezingen dit jaar ook parlements- en lokale verkiezingen te organiseren en de contacten met de oppositie - ook de gevangenen leiders van het FIS - voort te zetten. Ouyahia heeft een naam als kundig onderhandelaar. Hij was volgens politieke bronnen ook betrokken bij de dialoog tussen de regering en de tegenpartijen, met inbegrip van de moslimfundamentalistische oppositie.

ALGERIJE IN DE NABIJE TOEKOMST: EEN PROGNOSE.

Niet alleen het vrijwel dagelijks terugkerende geweld baart president Zeroual *cum suis* zorgen, maar ook de economische malaise, die het land in zijn greep houdt. Premier Ouyahia maakte op 11 februari bekend, dat alle werknemers in overheidsdienst met een salaris van meer dan 6000 dinar (ongeveer 200 gulden) één tot zeven dagen loon dienden in te leveren. Daarmee wil de staat de lonen betalen van de bijna 200.000 werknemers die twee maanden lang in het geheel geen inkomsten hebben ontvangen. Volgens Ouyahia maakte het tekort op de begroting van bijna drie miljard gulden het voor de regering onmogelijk om nog langer de tekorten van staatsondernemingen aan te vullen. Op 12 februari reageerde de overkoepelende vakcentrale UGTA met de oproep tot een tweedaagse, algemene staking. Naast geweld als bepalende factor voor het politieke klimaat werd de regering nu ook geconfronteerd met arbeidsonrust.

Één van de positieve gevolgen van de verkiezingsoverwinning van president Zeroual was het besluit van grote Westerse oliemaatschappijen om de Algerijnse markt op te gaan. Zowel het Britse BP als het Franse Total sloten eind december vorig jaar een miljardencontract met het olie- en gasbedrijf Sonatrach, dat in handen is van de overheid. De exploratie, productie en

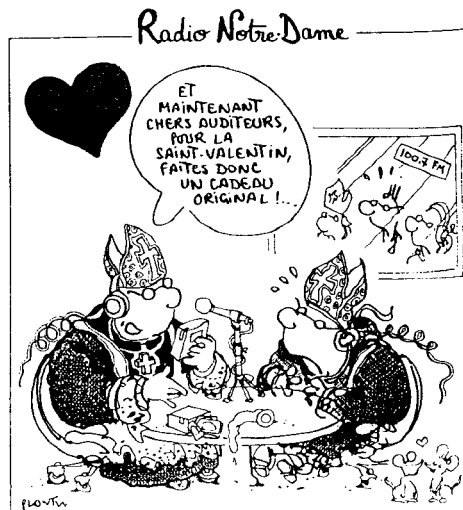
export van olie en gas vormen de belangrijkste pijlers van de Algerijnse economie. Algerije haalt bijna 95% van zijn exportinkomsten binnen met de uitvoer van deze fossiele brandstoffen.

Er zijn een aantal redenen om voorzichtig optimistisch te zijn over de toekomst van Algerije. Zeroual heeft door zijn verkiezingszege zowel nationaal als internationaal zijn positie geconsolideerd en gelegitimeerd. Deze positie kan alleen worden aangetast door de uitoefening van geweld en andere repressieve maatregelen van regeringszijde. Een toename van het geweld van regeringszijde lijkt echter onwaarschijnlijk, omdat men zich terdege bewust is van het effect hiervan op de nationale en internationale publieke opinie. Bovendien hebben een aantal kopstukken van het FIS en andere oppositiepartijen aangegeven een betere relatie te willen met de machthebbers. Het is duidelijk, dat de crisis niet eeuwig kan voortduren; men heeft genoeg van het dagelijks terugkerende geweld en de economische malaise. De grootste uitdaging voor Zeroual is het voltooien van het democratische proces, dat hij op gang heeft gebracht. Het ontbreken van democratische spelregels vormt immers de voedingsbodem voor niet alleen het huidige extremisme in Algerije, maar voor alle geweldsexcessen in islamitische samenlevingen. De beloofde en lang verwachte parlements- en lokale verkiezingen zullen daarom de ultieme test zijn voor zowel de positie van Zeroual als de prille Algerijnse democratie.

GRIM END TO RAMADAN — A security guard watching over a cemetery in Algiers on Monday. The government again vowed to crush rebellious Islamic fundamentalist groups after two weekend car bombings killed 12 people and wounded at least 30 others in the Algerian capital as the Muslim holy month ended.

International Herald Tribune, 20 februari 1996

Le Monde, 13 februari 1996

Info-Scoop/nummer 05/7 maart 1996

'LESSONS LEARNED'

Door smi van Hoorn

Een overzicht van incidenten die in januari en februari 1996 in het voormalige Joegoslavië hebben plaats gevonden. Vele ongelukken hadden door oplettendheid en doortastend optreden voorkomen kunnen worden. Mijnen zijn en blijven levensgevaarlijk. Ze discrimineren niet, en wachten geduldig op hun slachtoffer. Als ze van slechte kwaliteit zijn kunnen ze door weersinvloeden gevaarlijker worden. De houten ondersteuning kan weg rotten; het omhulsel kan weg/door roesten; het rubber kan verwe- ren. Hierdoor kunnen ze bij het minste of geringste af- gaan.

BLIJF OVERAL AF EN WAARSCHUW SPECIALISTEN OP DIT GEBIED.

VALSTRIKKEN

Een patrouille kwam een verlaten huis tegen. Voordat het huis via de deur werd betreden, bekeken ze het interieur via het raam. De patrouille zag een draad van de deurknop naar handgranaten boven de deur lopen. Het gebouw werd niet betreden, maar de EOD werd gewaarschuwd.

DIT IS DE JUISTE WIJZE VAN HANDELEN VOOR- DAT EEN GEBOUW IN EEN ONBEKEND GEBIED WORDT BETREDEN.

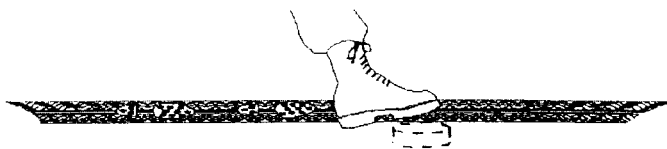
MIJN INCIDENT

Een pantser voertuig van IFOR reed op een anti-tank mijn op een van te voren geruimde weg. Het voertuig had schade aan een rupsband en loopwielen. Het ruim-team dat de weg had geruimd rapporteerde dat ze twee mijnen, door de modder op de weg, niet hadden gevonden. De weg was niet onderzocht of geruimd door IFOR. Tijdens een later onderzoek bleven de chauffeurs in hun voertuigspoor. Net voor vertrek stapte een officier achterwaarts uit het voertuigspoor. Hij activeerde een PMA-3 anti-personeelsmijn, en viel op een scherpe TMM-1 anti-tankmijn die niet af ging. Gewondenverzorgers en andere helpers voorkwamen verdere schade en organiseerde een snelle afvoer.

Zekerheid over het geruimde door één van de partijen is geen garantie voor veiligheid, met name in de buurt van de confrontatielijn, waar het gebied vaak van eigenaar is ge-

wisseld.

CONSTANT OP JE HOEDE ZIJN EN BLIJVEN IN EEN BEMIJD GEBIED IS VAN LEVENSBELANG.

ONGELUKKEN MET KINDEREN

Kinderen zijn vaak geïnteresseerd in militaire konvooiën. Deze interesse wordt versterkt als militairen van deze konvooiën eten en drinken uitdelen. UN-statistieken laten zien dat er diverse kinderen gedood of gewond zijn geraakt om dit eten en drinken te bemachtigen.

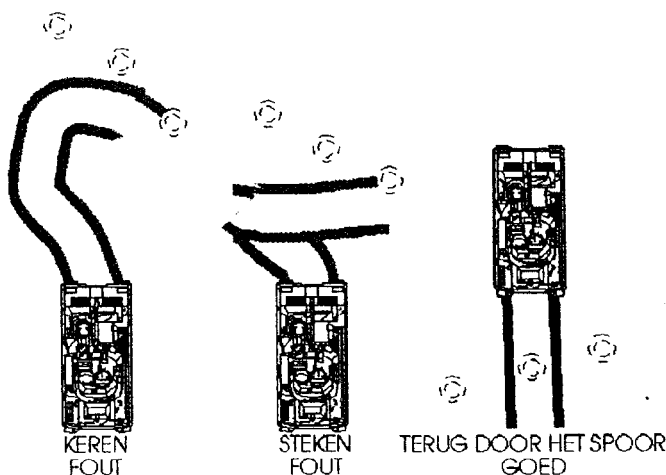
ONDANKS DAT MILITAIRES EEN SLECHT GE- VOEL OVERHOUDEN DOOR ZE NIETS TE GEVEN, MOET HET UITDELEN ACHTERWEGE BLIJVEN VOOR DE VEILIGHEID VAN DEZE KINDEREN.

MIJN INCIDENT

Een IFOR tank reed een bemijnd gebied binnen. In een poging om rond te draaien, de tank maakte een grote boog, reed hij op twee anti-tank mijnen (één onder iedere rups- band). Twee dichtbij geplaatste mijnen detoneerde mee. Ondanks dat de tank zwaar was beschadigd, had de tank bemanning alleen een shock en de tankcommandant lichte verwondingen door scherven. De dichtbij geplaatste mij- nen detoneerden door sympatische detonatie. Een andere verklaring kan zijn dat door gebruikmaking van 'daisy- chaining' de mijnen detoneerden. Dit kan door de mijnen onderling met slagsnoer te verbinden. Het vereenvoudigd het ruimen van mijnenvelden.

Bij twijfel of er mijnen in het gebied liggen, moet men voertuigen altijd over het eigen spoor het gebied laten verla- ten.

ACHTERUIT RIJDEN OVER JE EIGEN SPOOR IS VEILIGER DAN KEREN.

BRAND IN TENTEN

In één maand zijn er diverse branden in tenten geweest. In

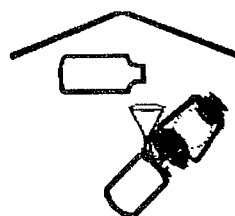
een aantal gevallen tijdens het bijvullen van een 'Coleman' lantaarn in de tent. Dit gebeurde terwijl de lantaarn nog brandde of net uit was.

Een aantal branden zijn door overbelasting van de elektriciteitsdraden veroorzaakt. Door gebruikmaking van magnetrons en haardrogers werd het circuit overbelast.

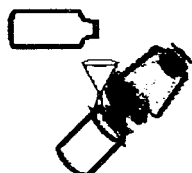
In één geval was er sprake van kortsluiting.

WACHT TOT APPARAAT IS AFGEKOELD, EN BUITEN DE TENT BIJVULLEN MET BRANDSTOF.

PAS OP DAT HET ELEKTRISCH CIRCUIT NIET WORDT OVERBELAST. HET IS VOOR LAGE WATTAGES ONTWERPEN, EN NIET VOOR MOTOREN EN VERWARMINGSELEMENTEN.

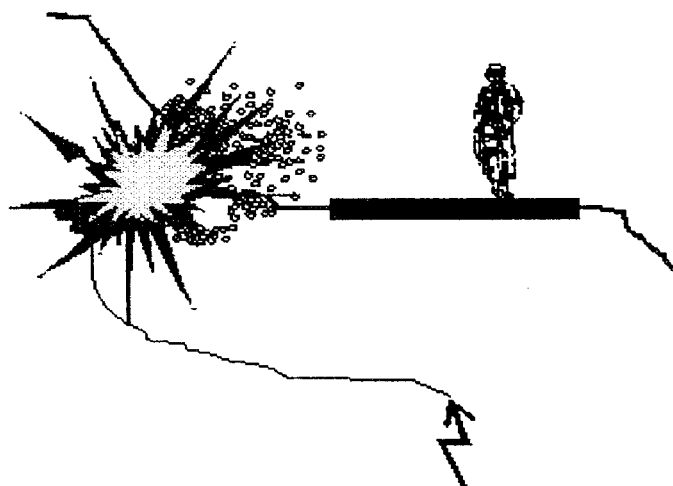
NIET BINNEN VULLEN

NIET BRANDEND VULLEN

AFGEKOELD EN BUITEN VULLEN

'FOUGASSE DEVICES'

De 'BIH' genisten definiëren de term 'fougasse' anders dan de 'US forces'. Een Amerikaanse 'fougasse' is een voor vlammen geschikt wapen. De 'BIH' genisten omschrijven het als een bus/trommel die geschikt is om projectielen te lanceren.

Een typische 'BIH fougasse' is een drum met 50 'gallon' brandbare stof die richting de vijandelijke naderingsroute in de heuvel is begraven. Een standaard blokje van 100 gram TNT is verbonden met een TMA-4 anti-tank mijn. De ontsteking gebeurt elektrisch op bevel. De rest van de drum wordt met rotsen en stenen gevuld. Er wordt verondersteld dat de 'BIH' fougasse' in staat is om verwondingen tot op 200 meter te veroorzaken. De 'BIH' elektrische ontstekers zijn van slechte kwaliteit en bijzonder kwetsbaar vanwege voortijdige ontsteking door statische elektriciteit of zendende radio's. De 'BIH' genisten hebben verklaard dat deze ontstekers voortijdig detoneerde tijdens de elektrische ontladingen bij onweer.

HET AANWENDEN VAN UITERSTE VOORZICHTIGHEID IS BIJ DEZE ONTSTEKERS GEBODEN.

VUUR INCIDENT

Tijdens het optreden als een patrouille te voet werd een IFOR eenheid onder vuur genomen door een 'giftige' oudere man. De militairen zochten dekking achter een beveiligend pantservoertuig. Het voertuig werd door diverse patronen van de AK-47 geraakt. Buren kwamen naar buiten en overmeesterde de man op de grond. De man werd ontwapend en overgedragen aan de Croatische politie.

Door de 'Rules of Engagement' was het toegestaan om terug te schieten. 'You may open fire against an individual who fires or aims his weapon at you, friendly forces or persons with designated special status under your protection'.

De discipline en waakzaamheid van de patrouille redde deze individualist van de dood.

DOOR HET JUIST IN TE SCHATTEN VAN DE AANVAL EN INACHTNEMING VAN 'USE ONLY THE MINIMUM FORCE NECESSARY TO DEFEND YOURSELF' OOK UIT DE 'RULES OF ENGAGEMENT' VOORKWAM DE PATROUILLE EEN TRAGEDIE.

MIJN INCIDENT

De ruimploegen van de partijen gevolgd door IFOR ruimploegen hadden een route vanaf twee zijden geruimd, maar hadden een ongeruimd gat van 100 meter achter gelaten.

Een M1-tank met mijnenroller reed door het gat naar de moslim zijde, en reed voorzichtig door zijn eigen sporen terug. Een pantservoertuig reed door de zelfde sporen naar de Servische zijde, maar raakte een anti-tank mijn.

De mijn beschadigde het pantservoertuig aan een rupsband en bumper; persoonlijke verwondingen zijn niet doorgegeven. De bemanning bleef in het voertuig tot de veilige afvoer. Een daarop volgend onderzoek gaf aan dat deze mijn één van de drie diagonaal over de weg begraven mijnen was (type 'TMA-4').

De mijnenroller had tegen een van de ontstekers van de middelste mijn gestoten. De andere mijn was vernield door de twee passages van de M1-tank met roller. Er zijn daarna drie M2's en drie M113's zonder detonatie gepasseerd.

LOOP EN/OF RIJ DOOR BESTAANDE SPOREN, DIE GEVEN DE MEESTE VEILIGHEID.

MIJN INCIDENT

Tijdens de derde passage over een harde platgereden aarden oppervlakte detoneerde een anti-tank mijn door een M1-tank met roller.

De toestand van mijnen wordt slechter na verloop van tijd, hierdoor zijn ze onvoorspelbaar. Een pad 100% vrij van mijnen maken is bijna niet uitvoerbaar. Dit komt door het complexe onderzoek van de grond tot op de juiste diepte om daar de mijnen op te sporen.

MIJN INCIDENT

Een gepantserd IFOR personeelsvoertuig raakte een anti-tank mijn. Deze detoneerde aan de linker zijde en verwondde zes soldaten, waarvan twee zwaar.

Het voertuig reed op het oorspronkelijke pad van een geruimde route.

Enkele munitie delen in het voertuig detoneerden; de rupsband en enkele loopwielen werden vernield.

De soldaten observeerden vanuit de open luiken. De 'UN' ervaringen gaven aan dat de overdruk en andere negatieve gevolgen beperkt bleven als de luiken open stonden.

GEÏMPROVISEERDE 'CLAYMORE MIJN'

De 'MRUD' ziet er hetzelfde uit als de 'US Claymore mijn' zowel ontwerp, vorm als doel.

De partijen hebben een andere 'Claymore-achtige' mijn ontwikkeld. Hij is zilver van kleur, rechthoekig en ongeveer 30 x 45 x 25 cm van afmeting.

Deze 'Claymore-achtige' mijn bestaat uit: een metalen plaat, projectielen (stenen, spijkers, stukken beton), ±3 cm stalen drukplaat en springstof.

Veel bunkers worden beveiligd door één of meerdere van dit type 'Claymore-achtige' mijn.

MIJN INCIDENT

Een IFOR 'Bradley' gevechtsvoertuig raakte een anti-personeelsmijn tijdens het controleren van een geruimde route.

De 'Bradley' onderzoekt een gecoördineerde opgedragen route achter een Servisch wielvoertuig.

De keuze voor een gepantserd voertuig om routes te controleren is een verstandige keus.

Toen het voertuig op de mijn reed voelde de inzittenden een lichte schok en zagen een kleine rook pluim.

De voertuig bemanning hield zich in om onmiddellijk in paniek het voertuig te verlaten. Dit vanwege het bedrijgende gebied waar ze in stonden. Ze bleven ingestegen en onderzochten de schade niet eerder tot dat ze een veilig gebied hadden bereikt.

DRAGEN VAN HERKENNINGSPLAATJE

De chauffeur zat meer dan 20 minuten vast toen zijn voertuig met 5 ton brandstof omrolde.

Ondanks dat het verplicht is om het herkenningsplaatje te dragen, droeg deze chauffeur hem niet om zijn nek. Gelukkig bleef de chauffeur bij bewustzijn, en kon hij response geven aan het medisch personeel. Als hij niet bij bewustzijn was geweest kon hij zijn bloedgroep niet doorgeven aan het medisch personeel.

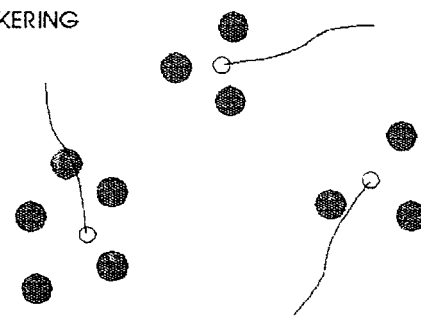
COMMANDANTEN MOETEN EROP TOEZIEN DAT HET HERKENNINGSPLAATJES OP DE JUISTE WIJZE WORDT GEDRAGEN.

MIJNENVELDMARKERING

De 'HVO' markeert mijnen velden met een houten paal met geel tape rond de top. Elk cluster mijnen bevat een basis-mijn (PMR2A, PMR3 of PROM) in het midden. Rond de basis-mijn zijn 3-5 PMA3's op ± 50cm geplaatst. Ongeveer 90% van de anti-personeelsmijnen zijn PMA3's (zwart plastic; hockey puck vorm). De andere 10% anti-personeelsmijnen zijn PMA2A, PMR3 of PROM, ze zijn begraven of met struikeldraden geplaatst. Er is geen patroon in het cluster van een anti-personeelsmijnen veld. De 'HVO' militairen rapporteerden dat de meerderheid van de anti-personeelsmijnen die zij het laatste jaar hebben geplaatst te velde zijn gemprovisieerd.

MIJNEN KUNNEN IN IEDERE VORM VOORKOMEN.

MIJNENVELD MARKERING MET GEEL TAPE

VOORBEELD CLUSTERS

PMR2A, PMR3 OF PROM

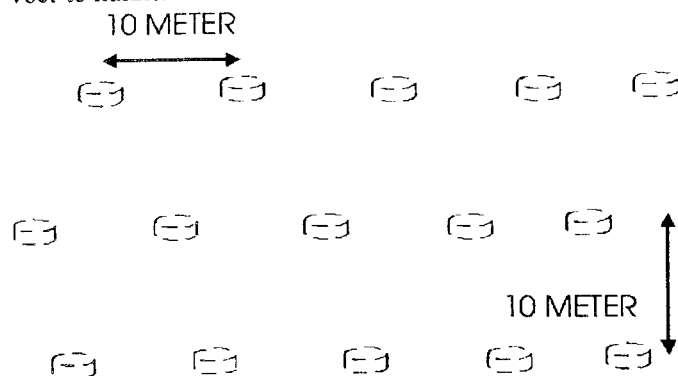
PMA3

MIJNENVELD VOORBEELD

De 'HVO' anti-tankmijnen liggen op een onderlinge afstand van 10 meter in een standaard patroon (een rij).

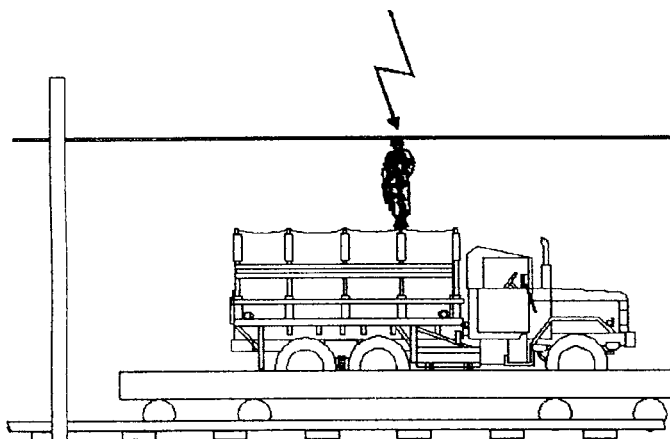
De mijnenrijen liggen 10 meter verspringend uit elkaar. De voornaamste anti-tankmijn is de PMRP6 (knik-staaf).

Regelmatig breken de 'HVO' sappeurs de buiten breekrand van de TMA1 anti-tankmijn om de mijn ook met de voet te kunnen activeren.

VERWONDINGEN DOOR ELEKTRICITEIT

Tijdens de stop van een trein verplaatsing klom een militair op zijn voertuig om de uitrusting vast te zetten. Hij kwam te dicht bij de hoogspanningsleidingen en werd geëlektrocuterd. Hij is in kritische toestand met 50% verbrandingen aan het lichaam op de 'intensive care' in het ziekenhuis opgenomen.

MIJN INCIDENT

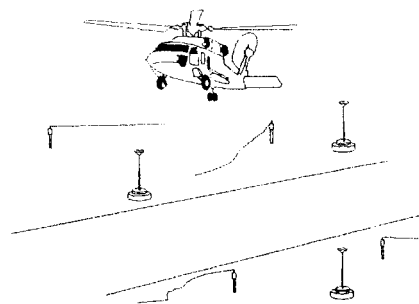
Militairen werden licht gewond toen een landmijn hun voertuig effectief vernielde. Ze waren licht gewond omdat ze Kevlar vesten en helmen met kinbanden droegen. De soldaten rapporteerden dat ze met geweld met hun hoofd tegen het dashboard en wanden werden geslingerd. De kracht van de explosie kneusde hun bovenlichaam. Doktoren vermoeden dat hun Kevlar vesten en helmen de hoofdreden waren dat er geen zwaardere verwondingen werden opgelopen. Na dit incident hadden de militairen voldoende vertrouwen in hun 'mine awareness training' dat ze in staat waren om op de juiste wijze te reageren. Ze konden het mijnveld zonder verdere incidenten verlaten.

DREIGING IN DE 'ZOS'

Een helikopter piloot landde op een weg in de 'ZOS' (zone of separation) omdat er een waarschuwinglampje brandde toen hij daar boven vloog.

De noodlanding was noodzakelijk, maar de 'ZOS' moet niet als een neutraal maar als relatief neutraal gebied worden gezien.

DE 'ZOS' BLIJFT EEN HOOG MIJNEN DRIJGEND GEBIED.

MIJN INCIDENT

WAT GEBEURDE ER?

Een IFOR voertuig reed op een landmijn in de buurt van de Sava rivier. Eén soldaat werd zwaar gewond door de explosie onder het voertuig. De soldaat werd snel afgevoerd naar een hulpstation ten noorden van de rivier en kreeg onmiddellijk medische hulp.

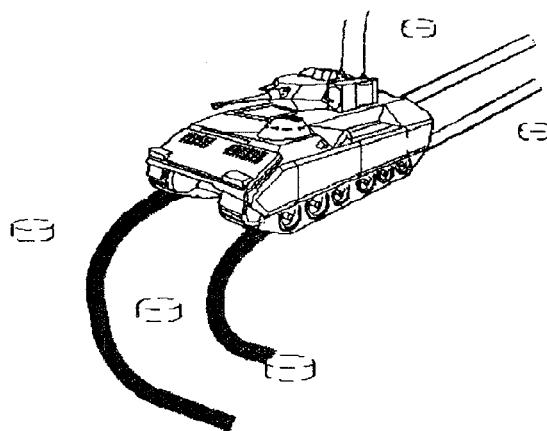
WAAROM GEBEURDE HET?

De patrouille raakte door desoriëntatie van de goedgekeurde route. Ze controleerde hun positie niet met de kaart of 'GPS'. De neven route waarop de patrouille reed was besneeuwd, en ze hadden geen kettingen om. De nevenroute was smal met steile bermen die het onmogelijk maakte om te keren. De patrouille raakte het contact met hun hogere commando kwijt.

HOE KUNNEN WE HERHALING VOORKOMEN?

Weten waar je je bevindt is van levensbelang, zeker als er zich mijnen bevinden. Op de hoogte zijn waar alle hindernissen zich bevinden is een eerste vereiste om in dicht bemijnde gebieden te verplaatsen. Onmiddellijk als je de weg kwijt bent stoppen, en je positie controleren (gebruik 'GPS' in plaats van zoeken naar een bekend punt). Onderhoudt contact met je hoofdkwartier. Slecht bereden routes (geen sneeuw sporen) die niet pas bereden zijn vormen een bedreiging omdat er mijnen op kunnen liggen.

TERUGWAARTS ERUIT RIJDEN, WAT MOEILIJKER IS, IS BETER DAN VERDER HET MIJNEN GEBIED IN, WANT DAAR IS DE DREIGING HOGER.

KEREN VERGEET HET MAAR!!!